

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 Hl.
 minden következőnél 16 Hl-er

Nyitási díj 40 Hl-er.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 367

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József tőrcsék-ut 22 sz.
 TELEFON-SZÁM: 151

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Kedd, augusztus 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A nevezetesség öl.
- A Vasutas-Szövetség célja.
- Találkozás a tengeren.
- Egyenruhás rendőrtiltszék.
- Návény Lajos beszámolója.
- Steiner Károly halála.
- Mindenféle szerelemnek...
- Pop de Bazesti.
- Kihipnotizált ezreszek.
- Városrontás.
- Térca: A mártir arcképe. Írta: Lengyel Géza.

A nevezetesség öl.

Arad, augusztus 5.

A nagy viharokat szokta megelőzni az az ideges, reszkető, vibráló nyugtalanság, a levegőpárának feszült telítettsége, ami most a koalícióban észrevehető. Alighanem baj van a lelkiismerettel, s ezt nem csodáljuk, hiszen a többszörös öreg betörőkben is fölébred olykor és vallomásra kényszeríti őket. Szünet van, a miniszterek zeusi tekintete nem parancsol türelmet és hallgatást, — tehát nyárogznak a nemzeti macskák és vigan ugrándoznak a házi rovarok. De csak őszig. Mert akkor ismét lakatos tesz a szájukra a mindenható kormányérdek és zabolákkal fékezi meg a rugdalózó ballábakat a koalíciós rabfegyelem.

Amde addig legalább érdekesnek mondható a politika. Egy napon a függetlenségi párt klerikális szárnya fuj takarodót, másik nap a liberálisok berzenkednek, az-

után meg a hatvanhetesek teritik rá a vizes lepedőt fegyvertársaikra. A hősök kezdik a legintimebb ruhadarabjaikat szellőztetni. Előbb-utóbb még a piros-fehér-zöld kötésű alsónadrágról is kiderül, hogy svaregelb a madzagja. Sőt ennél csunyábbat is mondanak egymásra. Gyalázatos elvárulásokat vágják, vagdossák kölcsönösen az egymás fejéhez. A klerikálisok türelmetlenül sóvárogják azt az időt, amikor ők lesznek a helyzet kizárólagos és korlátlan urai. A gyöngye liberális csoport el van kedvetlenedve. Közjogi téren pedig soha nem hallottunk oly szemérmetlen tónusu vitatkozást, mint a koalíció szerelmes testvérpártjai részéről.

S hogy ezt a marakodást, amely semmi más, mint a mai kormány tehetetlenségének kiáltó szimptomája, elleplezzék, megint a régi, ostoba meséhez folyamodnak: telelarmázzák az országot darabont-rémekkel, bécsi veszedelmekkel. Cselekszi pedig ezt a koalíciónak legtekintélyesebb orgánuma, amely különben nagyon megválogatja az eszközeit. Ezért mondjuk, hogy nagy baj van, a többség lelkiismerete vadul háborog, már tudatára jutott bűneinek, de még röstelli bevallani. Bűnbakot keres és bizony szerencse, hogy vannak még darabontok, különben már most kénytelenek volnának bevallani, hogy a politika minden sivársága, meddősége és sikertelensége az ő bűnük, az ő hazudozásaik eredménye.

Nagyon alacsony véleményük lehet az

uraknak a nemzetről, ha azt gondolják, hogy ezek a silány koholások hitelre találnak. Abban talán igazuk van, hogy olyan választóközönség, amely őket küldötte a parlamentbe, nem adta valami ékes bizonyosságát az ítélőképességének, de most, a tömegek fölvilágosítása után, a vakmerőségnél is több, hogy még mindig pórázon akarják vezetni a közvéleményt.

Azt mondják: a pótválasztások is önekkik adnak igazat. De vajjon volt-e komoly pótválasztás azóta, hogy a hirhedt árulást nyélbeütötték? Vajjon alkalma nyílt-e a nagyobb városok közönségének, hogy politikai verdiktet mondjon? A kormány ravasz kiszámítottsággal csakis azoknak a képviselőknek juttat inkompatibilis koncót, akiknek a mandátuma biztos még akkor is, ha Senki Tamást küldik jelöltnek a kerületbe. Ellenben nagyon kíváncsiak volnánk, hogy ütne ki a választás abban a városban, ahol a szabad polgárság nyitott szemmel figyeli az eseményeket. A városi polgárság ugyan sohasem fogja magáévá tenni a Wekerle-féle kétkulacsosságot, az Andrássy-féle gerincetlenséget, a Kossuth-féle hatvanhetes-negvennyolcasságot, az Apponyi klerikalizmusát, a Darányi feudális agrarizmusát és a Polonyitól örökbe fogadott igazságügyi politikát. Tessék megpróbálni.

És azután az sem igaz, hogy a pótválasztásokon a legrózsásabb koalíciós kedv nyilalkozott volna meg. Illetékes politiku-

A mártir arcképe.

Írta: Lengyel Géza.

A szabadságharc alatt becsületes korcsmáros volt Hollódy Márton. A forradalmat békésen át akarta pipálni, hanem a sors másképp határozott. A csodálatos módon fejlett üzleti érzékű magyar hamar észrevette, hogy emelkedik ilyenkor minden harapni valónak a becsülete és kezdte enni-, innivalóval, vágómarhával ellátni a hadsereget. Nem tagadta meg a falatot az osztrák csapatoktól sem és a vészes idők alatt pompásan virult a Hollódy porta. Azután valami történt, talán hazafias csíny a magyarok javára, talán valami szállítási differencia. A vége az lett, hogy szegény Hollódyt az osztrákok rövid uton agyonlőtték. A vagyon azonban megmaradt valahogyan. A Hollódyak meggazdagodtak, virills jogon ültek a tanácsteremben és Hollódy Mártonból mártir lett. Ködös halottak ünnepén a gimnázisták kimentek a sírjához a temetőbe. Szépen, melegen, meghatóan és harsányan szavaltak. Helyi költők ódákat irtak a mártirhoz és amikor valami jubileuma közeledett a halálának, a város elhatározta, hogy megfesteti az arcképét. E'tetnagságban, drága olajfestékekkel, aranyos rámban, sőt művészszel, igazi, emlegetett művészszel, akinek a nevét sokszor kiírják az ujságok és aki ezenfelül városunk szülőtte.

Igy érkezett hozzánk sok esztendei távollét után Bárány Gábor. Nagyon talentumos művész

volt Gábor. Gyerekéveit már a külföldön kinlódta végig. Most itthon folytatja a küzködést és festi a maga csudálatos, alig észrevehetően stilizált színes, tarka, szényegszerű képeit. Nyugtalan tájképeket, nagy faltakarókat. És — mivelhogy élni is kell — arcképeket. Lejött hozzánk nagy vázlatkönyvekkel, sok festékekkel és kissé elkényszeredve. Amikor találkoztunk, körülözött és hogy nem volt a közelben senki, kiöntötte a szívét:

— Tudod, hogy nem nekem való ez a munka. Vastag, nagykereskedő feleségekkel még csak kibékülök valahogy. Végre a modell — modell, eleven, ha nem is arckép, amit csinállok: kép. Nem kell szégyelnem. Erről a Hollódyról azonban még csak egy tisztességes daguerrotypia sem maradt fenn. Tanulmányozhatom a nagytekintetű család becses arcvonásait, megnézhetek néhány megmaradt „ereklyét”, azután összeszerkeszthetem a képet, atillában, kardosan, nagy bajusszal és megindítóan a semmibe bámuló szemekkel. Lázadozik a művész vérem és a kétezer korona, amit kapok, csak nagynehezen hűti le. De lehűt.

Vigasztaltam a szegény fiut. Bárány az után hozzálátott a munkához, buj'a a forrásokat és amikor belátta, hogy ezekből a forrásokból sokkal okosabb nem lesz, hamarosan összeütötte a minta vázlatot.

Mikor ez a vázlat elkészült, a városházán összeültek a műértők és bíráltak. Mélyreható megjegyzések hangzottak el. Ki a sarkantyut kifogásolta, ki a bajuszt találta elrajzoltának. A

nézetek általában megoszlottak és nagyon kétséges volt, hogy a művész megkapja-e az öt-száz forint előleget. Aznap este szomorúan gunnyasztott mellettem a kávéházban szegény Gábor.

— Az az egy vigasztal, — mondotta — hogy a kép csakugyan rossz. Igaz, hogy nem az a hibája, amit ezek a hugrisok kitalálnak, de hát én tudom, hogy csapnivaló mázoló munka és te is tudod.

Ebben azután egészen megvigasztalódott Gábor. A terveiről beszélt, a képekről, amiket az ősszel fest. Csak az a kétezer forint kell. Pezsgőt hozattam, Gábor kéjjel szopogatta a hideg italt és halk hangon beszélt. A képekről átszaladt a zenére, beszélt az ő kedves magyar nótáiról. A sarokban cigány játszott és Gábor meggyőzően magyarozta, milyen csapni valóan játszanak a fekete fiuk. Nem értik a magyar dalt. Fogalmuk sincs a ritmusról. A pontjeit elejtik. Csupa sablón, csupa lélektelen mesterség.

A kávéház már üres volt. Éjfél elmúlt. Gábor álla alá kapta a hegedűt és elkezdett játszani. Csupa tűz, csupa lélek volt a játéka. Néhol a tudás nem is győzte az ambíciót, de a gikszerei nem feszélyezték. Énekelni kezdett és mint régen, diákkorunkban, hegedűn kísértte magát. Erős, mély bariton hang tört elő a vézna fekete fauból. Az idegen hailandó lett volna körülözni, hogy ki énekel. En ismertem ezt a hangot, ezt a zenét. Az eljátszott, a szinpadszerűen megformált magyar dal volt ez.

soktól tudjuk, hogy csaknem valamennyi pót-jelölt kötelező ígéretet tett az általános választói jogra és a progresszív adóra. Mert ez a két kérdés a politika tengelye. És éppen ezt a tengelyt akarja kiütni a kormányban és a koalícióban szervezett reakció. Mert a választó reform megvalósítása egy csapással kettévágná a mostani erkölcsstelen többségi szövetkezet életét, a fokozatos adórendszer behozatala pedig elidegenítené az annyira dédelgetett mágnásokat, a kaszinók kártyázó, futtató, semmittevő urait.

Innét az idegesség, a darabont-hazugságokkal való fenyegetés, amelyet mosolyogva hallgat a józan közvélemény. Ez a mosoly nagyon rossz előjel. A nevetésségesség öl — és ez lesz a nemzeti hősök halála. (=)

A Vasutas-Szövetség célja.

A fizetésrendezés után.

Hivatalfőnökök véleményei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Amikor a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tető alá került, a vasutasok körében felmerült az a kérdés, hogy vajon van-e továbbra is célja a Vasutas Szövetségnek, mely tudvalevőleg azt tűzte ki legfőbb célul, hogy tagjainak közös érdekét, anyagi előrelépését előmozdítsa. Miután ezt a célt már elérte a szövetség, az ezen kívül fekvő célok pedig az alapszabályokban nincsenek határozottan körvonalazva: a szövetség aradi kerületének lapja, a *Kerületi Értesítő Szilágyi Mihály* társelnök útján a következő kérdést intézte a vasutasok vezető embereihez:

— Minő célt szolgáljon a fizetésrendezés után a Vasutas Szövetség?

A beérkezett válaszok közül az érdekesebbeket az alábbiakban közöljük:

Szolgálja a Vasutas Szövetség azt a célt, melyet alapszabályai előírnak és megfog felelni nemes feladatának. Az alapszabályok oly tág és olyan szép hatáskört írnak elő, midőn kimondják, hogy a szövetség célja: „a vasutasok egyesítése, hogy a hazafias érzést ápolják, tudásukat fejlesszék, társadalmi helyzetüket

emeljék, közös érdekeiket gondozzák és jóléti intézmények alkotásával úgy a maguk, mint családjaik erkölcsi és anyagi boldogulását előmozdítsák, hogy a célnak ezen tágkörű és helyes meghatározása mellett minden újabb különleges célzat kitűzése felesleges. És mégis azzal kiegészíthető volna a szövetség munkássága, hogy „a vasutasok egyesítése,“ egyszerűsmind a vasúti szolgálat minden irányu lehető tökéletesítését is célozza s felkeltsse és erősítse az egyeseknél, ami oly nagy közgazdasági és kulturális jelentőségű és oly szép hivatásunk iránti szeretetet, mely a leghatékonyabb és legnemesebb eszköze a hivatás lehető legjobb betöltésének.

Dr. Fábry Sándor.

F. évi július hó 9 én kelt b. megkeresésükre értesítem, hogy nézetem szerint a szövetség célja leginkább a jóléti ügyek támogatására kell, hogy irányuljon. A fizetésrendezési törvény a lehetőségig megfelelően rendezte a vasutasok anyagi helyzetét, ebben az irányban további teendője a szövetségnek nincs. — A rendezett anyagi viszonyok között élők tehát segítsenek ott és azokon, akik arra igazán rászorultak és érdemeselek.

Stankovits Miklós
üzletvezető.

A kérdés tehát ez: minő célt szolgáljon a fizetésrendezés után a „Vasutas Szövetség.“

Feleletem: a szolidaritás elvén a szolidaritás céljait. Egy mindnyájáért, mindnyájan egy ért. A vasutasok képezzenek egy nagy összetartó családot. Egyforma módon küzdünk, egyforma ambíciók lelkesítenek, hasonló családások törnek le bennünket. Nem azok a kartások, kik ugyanazon vállalatnál hasonló módon a pénztárnál veszik fel a fizetést, hanem azok, kik ugyanazon szenvedéseken, csalódásokon és örömeikön mentek keresztül, kik lemondak, koplaltak, fáztak és dolgoztak és mindezek jutalmát és elégtételét látták. Vagy — fájdalom — gyakran nem látták.

Erkölcös érzelmeken alapuljon a Vasutas Szövetség. Nem az a fő, hogy összetartsunk, hanem az, hogy a jóért és helyesért legyünk egygyek. Ha ily szellemben vezetjük a vasúti szövetséget, ha ez a célzat világítja be az ösvényét, akkor nemcsak a saját érdekeinket mozdítjuk elő, hanem magát a vasutét is. Ez irányban is kell keresnünk az egyetemlegességet. Saját érdekeinket nem szabad szembeállítani a kenyéradó vállalat érdekeivel. A vasúti szövetség küzd a maga igazáért, de az ugynevezett „hatalmi kérdéseket“ nem szabad felajánlania, a minthogy nem is állítja fel.

Azt mondják sokan, hogy a vasúti sztrájk megajátította a fegyelmet. Lenet, nem tagadom. Evolúció nem történik egész simán, rázkódtatás nélkül. De erős meggyőződésem, hogy a fegyvel megint helyre fog állani, garanciája a vas-

Értelem, erő és kifejezés volt abban, ahogy a régi nótáit előadta. Ut az ember, a dal és a hegedű és én, lenezője minden muzsikának, amin klasszikus bélyeg nincs, elgondolkodva hallgattam az új nyelvet, amia Gábor barátom beszélt.

A nóta közben társaság érkezett. Az ifjabbik Hollódy Márton, — most a család feje — két városi tanácsos, meg a főjegyző Megálltak az ajtóban és hallgatták a dalt. Amikor Gábor letette a hegedűt, ragyogó arccal tapsoltak. Oda jöttek az asztalunkhoz, új pezsgő akadt, a mulatság tovább folyt. Gábor sokat énekelt és a városi urak egyre nagyobb elragadtatással hallgatták. Reggelfelé vetődünk haza. Napközben aludtam, este vacsorára kellett mennem Hollódyékhoz. A vacsorát az éjszaka határozza el Hollódy, aki nem talált szavakat, úgy lelkesült a Gábor muzsikájáért.

Az este fényes volt. A polgármesterrel a segédmérnökig csupa tekintélyes ember. Hölgyek borzalmas toalettkban és néhány pírú lány. A háziasszony konyakkal kínált bennünket és a polgármester azt mondta, hogy nagyon érdekes a Bányai vázlata. Gábor bámult és konyakot ivott. A vacsora alatt megismétlődtek a jóindulatú megjegyzések. Gábor a változás nyitját találgatta. Azután boszankodott, mert ez a dicséret még oktalannabb, még komi kusabb volt, mint a szigorú kritika. Vacsora közben megjelentek a cigányok és alig hogy beadták a fekete kávé, a házigazda már felszólitotta Gábort, hogy énekeljen.

Gábor énekelt. A férfiak elragadtva dudolták utána a dalt, az élemedett koru nők sóhajtottak. Gábor újra énekelt, rengeteg tapsot kapott és késő hajnalig — addig tartott a vacsora — ő volt a társaság központja. A hölgyek megigazították a nyakkendőjét, az urak brudert ítak veie és a sarokban a képét dicsérték.

A városi gyűlésre másnap délután még zavaros fővel ment fel. Ott állt a vázlat a tanácssteremben és csupa ragyogó arc vette körül. Amikor Gábor belépett, a ragyogó tekintetek felé fordultak. Tizenöt kéz fordult felé. Akik ott voltak a vacsorán, hangosan köszöntötték. A többi elragadtatással gratulált a diadalához, amit az este aratott.

Gábor zavarodottan nézett körül és nagyon szerette volna megtudni a főjegyzőtől, hogy mi lesz ezzel az előleggel. Végre eicsipte a tekintélyes férfit. Kezdte magyarázni a dolgot, de a főjegyző, egyébként a képbizottság elnöke, leintette:

— Hogy lehet ennek ilyen nagy feneket keríteni? Reggel megkapod az utalványt. Kapdaisz ezret is. Különbben is elhatároztuk, hogy pótlékot szavazunk meg a képhez. Minek csinálnád oly n olcsón? Ha művész vagy, fizetted meg magad.

— Igaz, de mit szol a közgyűlés? — vetette közbe szerényen Gábor.

— Azt csak bízd rám. Egy hét alatt buszonít helyre hívnak vacsorára. Amit szemed, szád kíván, megkapod. Tudjuk azt mi, hogy az igazi művészt meg kell becsülni.

utasok kötelességtudása. Nem az ugynevezett „drill“ fegyelmet értem, melynek közepette egyik részt a másiktól, hanem azt a kollégialis fegyelmet, hol egyik tiszteli, szereti és becsüli a másikat. Hisz a szeretet és rokonszenv nagyon összefér a fegyvellemel. A főhivatalnoknak jusson eszébe: én is kicsi voltam, alant kezdtem, és a kezdő enbert tartsa fön az a tudat, hogy ő is feljuthat. Egyik ember sem áll oly nagyon a másik felett, hogy lenézhesse. Oktathatja, taníthatja, gyámolíthatja; ebből álljon superioritása. Ezzel szemben nincsen inferioritás, mert az, hogy valaki okulni és tanulni akar, lehet szerénység és okosság, de semmikép sem inférioritás.

Révész Adolf.

Találkozás a tengeren.

Mi történt a kabinban.

II. Miklós és II. Vilmos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 5.

Szombaton délelőtt féltizenegykor találkozott egymással a svinemündei hadikikötő előtti vizeken a német császár és orosz cár. A találkozás, külsőségeiben legalább, kevésbé zárkózott jellegű, mint a bjorkói. Svinemündében a találkozásnak tanui lehetnek az újságírók is, akik a rendőrség hajóján foglaltak helyet. Az orosz flotta és a cári yacht féltizenegykor ért az öböl elé és valamivel utóbb már elcsattant a két „cher cousin“ rokonicsókja.

A cár aztán a „Hohenzollern“ fedélzetén visszaadta a látogatást. Miután a császár a cárral ellépelt a diszszázad előtt, levonultak a yacht szalonjába és egy álló órán át tanácskoztak egymással. Miről? — az valószínűleg örök titka marad a történelemnek, ha csak rövidesen olyan fordulat nem következik be Európa szövetségi konstellációjában, ha csak rövidesen valami újabb szemet nem szőnek bele Európa mai entente-hálójába, amelyből visszamenőleg következtetni lehet arra, mi volt annak a beszélgetésnek tárgya, amelynek más tanuja nem volt, mint a Hohenzollern-yacht szalonjának falai.

A két uralkodó beszélgetésének tartama alatt Bülow kancellár és Iswlosky orosz külügyminiszter a fedélzeten konferált.

A svinemündei ünnepség három napig tart. Eddigi megállapodások szerint a cár kedden reggel utazik el.

A találkozás újabb részleteiről ezek a távirataink számolnak be:

Svinemünde, augusztus 5. Vilmos császár a késő délutáni órákat munkával töltötte a Hohenzollernen. 8 órakor este a Deutschlandon Henrik herceg ebédet adott, amelyen a két uralkodó kíséretével együtt résztvett. Délután a 4 orosz torpedócirkáló, miután diszben a Hohenzollern előtt elvonult, a svinemündei kikötőbe ment.

Szawinski orosz szertartásmestert Vilmos császár az I. oszt. koronarenddel tüntette ki. Miklós cár Bülow herceg kancellárnak gyémántokkal díszített zománccfényképét ajándékozta. Plessen főhadsegéd is értékes ajándékot kapott. A cár Tschirski és Mirpitz államtitkároknak, valamint Hülsen-Haesler és Schols főhadsegédnek a Newski Sándor rendjelet adományozta.

Svinemünde, augusztus 5. 8 órakor délután evezős regatta volt, melyben a két hajóraj derglyei, hadi gyorshajói és gligjei vettek részt.

A felségek a regattát a Standardról nézték. Az idő kiderült, úgy, hogy legalább időnként ki-sütött a nap. 61 csónak startolt. A dereglyék és hadi gyorshajók számára a távolság 3.00 méter, a gígek számára 2000 méter volt. A díjak felét Miklós cár, másik felét Vilmos császár tűzte ki. A díjakat közvetlenül a regatta után a felségek a Standardon átnyújtották a győzőknek. Vilmos császár ezután visszatért a Hohenzollernre.

Svinemünde, augusztus 5. Vilmos császár a cár kíséretének tagjait rendjelekkel tüntette ki. Egyebek közt Benckendorf udvari marschallnak a vörös sasrend nagykeresztjét adományozta. Az okivül Iswolski külügyminiszternek és báró Fredericknek, a cári udvar miniszterének értékes szelencéket, Taticsev tábornoknak pedig felrattal ellátott arcképét ajándékozta.

Svinemünde, augusztus 5. A két uralkodó első találkozásáról itt azt beszéljük, hogy nem ölelték meg egymást, hanem csak szívélyesen kezét szorították. A két uralkodó felváltva francia és angol, sőt néha német nyelven is társalgott. A Bülow herceg és Iswolski közt tegnap lefolyt beszélgetés több mint másfél óra hosszáig tartott.

Svinemünde, augusztus 5. Mérvadó helyen alaptalannak jelentik ki azt a hírt, hogy a cár innen Darmstadtba megy. A cár a tengeren utazik vissza Oroszországba és csütörtökön fog Peterhofba megérkezni. Jóformán biztos, hogy a cár nem megy Danzigba.

Egyenruhás rendőrtisztek.

Készül az uniformis.

A főkapitány nem kap.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Végre-valahára teljesül az aradi rendőrtisztviselők kívánsága, hogy szolgálat közben egyenruhát viselhessenek, ami megkülönbözteti őket a többi közönséges embertől. Egyszer kérték a rendőrtisztek a közgyűléstől az egyenruha kötelező viselésének kimondását. A törvényhatóság azonban megijedve a költségektől, szó nélkül napirendre tért a kérvény felett.

Nemsokára ismét beadványt intéztek a rendőrtisztek a törvényhatósághoz s ekkor azt kérték, engedje meg, hogy az egyenruhát a maguk költségén készíttessék, mert a szolgálatban erre nagy szükség van. A közgyűlés most már egyhangulag kimondotta az egyenruha viselését s a polgármester a közgyűlési határozatot felterjesztette a belügyminiszterhez, akinek jóváhagyása nemrégiben érkezett le a városhoz.

A rendőrtisztek erre megrendelték az egyenruhákat *Czirák* Alajos egyenruha készítőnél, aki már javában készíti az uniformisokat.

Az egyenruha nagyjában hasonlít a fővárosi rendőrség uniformisához. A zubbony sötétkék sötétbőből készül, a nadrág egy árnyalattal világosabb színű lesz. A diszkabátot aranyos sujtással díszítik fel s nagyjában hasonló lesz a honvédtisztek mostani diszkabátjával. A sapka tiszti sapka lesz, azzal a különbséggel, hogy színe sötétkék s hogy a gombjába A. V. betűk kerülnek. A rendőrtisztek gyalogsági tiszti kardot kapnak, makkos aranykardbojtjal.

Érdekes a rangjelzés, amely a rendőrtisztek közötti rangkülönbséget feltünteti. A főkapitány nem kap egyenruhát. A legmagasabb rangú egyenruhás rendőrtiszt eszerint a tb. főkapitány lesz, aki ezüst galléron két-két aranyrozettát kap. A két alkapitánynak ezüst

galléron egy-egy aranyrozettája lesz. A négy rendőrhadnagy és rendőrfogalmazó három aranyrozettát varrat fel a sötétkék felütésre, a rendőrfelügyelő ketőt s a rendőrségédítisztek egyet.

A rendőrtisztek a szolgálatban kötelesek viselni az uniformist s így lekerül karjukról a szalag, amelyet felvonulások és népgyűlések alkalmával hivatalos kiküldetésük jelzésére viseltek.

Amint az egyenruhák elkészülnek, a rendőrtisztek jelentést tesznek a közgyűlésnek és megkeresik, mondja ki, hogy mikortól kezdve köteles az egyenruha viselése.

Návay Lajos beszámolója.

Jönnek az alkotmánybiztosítékok.

Az őszi munka.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Návay Lajos dr. képviselőházi alelnök, a battonyai kerület országgyűlési képviselője, tegnap beszámolót mondott a kerület székhelyén, Battonyán.

Návay Lajos dr. reggel fél 8 órakor utazott el Makóról a vármegye tisztviselői s nagyszámu érdeklődő kíséretében. A battonyai állomásnál Fodor István községi bíró üdvözölte a képviselőt, amely után hosszú kocsisorral vonult be Návay a felzárzózott utcákon a községbe. A község házában néhány küldöttség tisztelgett a képviselőnél, majd küldöttség hívta meg a kaszinó helyiségeiben rendezett bankettre is, amelyen mintegy 150-en vettek részt az egész kerületből.

Ebéd alatt mondta el aztán Návay Lajos a beszámolót, amelyet a jelenlevők nagy érdeklődéssel hallgattak s osztatlan tetszéssel fogadtak, amelynek számtalanszor kifejezést is adtak viharos, szünni nem akaró éljenzéssel.

A beszéd elején Návay azokat a kifogásokat, gáncsolásokat tette szóvá s cáfolta meg, amelyekkel a kormányzásra vállalkozott pártokat illették s illetik ma is. A pártok — mondta Návay — igyekeztek mindenben megfelelni annak a kötelezettségnek, amelynek alapján a kormányzásra vállalkoztak. Sok nehézséggel kellett megküzdeniök s kell még ma is, de az adott programnak egy jó részét már beváltották s ami még hátra van, azt is igyekeznek becsülettel megvalósítani. Különösen védelmébe vette a függetlenségi pártot, amelyről azt mondják, hogy feladta elveit. Ezt a leghatározottabban tagadja. A függetlenségi párt nem adta fel elveit, de a nehéz napokban oly bölcs mérséklettről tett tanúságot azzal, hogy a kormányzást lehetővé tette, hogy ezzel az egész ország háláját érdemelte ki s ő mint 67-es meggyőződésű polgár, tisztelettel hajtja meg a függetlenségi párt előtt az elismerés zászlaját.

Hosszasan ismerteti az alkotmánybiztosítékok szükségességét s azokat az elveket, amelyeknek alapján ezt a nehéz kérdést meg kell oldani. Nehézzé teszi a megoldást az az intrika, amelyet a kormány ellen folytatnak annak a hangoztatásával, hogy az alkotmánybiztosítékokkal a korona jogait akarják megnyirbálni. Ez sem felel meg a valóságnak. A mi alkotmányunk csuessa s egyuttal támasza, biztosítéka első sorban a korona, tehát a korona

jogainak csonkításáról szó sem lehet, csak a nemzet jogait kell erős bástyákkal, bölcs óvintézkedésekkel kijátszhatatlanná tenni. Hiszi, hogy az őszi ülészek elején benyújtandó s ily irányu törvényjavaslatok teljes megelégedésre fogják megoldani ezt a kérdést.

A megvalósítandó nagyjelentőségű reformok között első helyen áll az általános választói jog behozatala. E miatt is napról napra támadják a kormányt, pedig a törvényjavaslaton kezdettől fogva dolgoznak. Hogy ma még nincs kész s eddig tárgyalni nem lehetett, annak az az oka, hogy ily nagyszabású törvényjavaslatot nem lehet elhamarkodva a Ház asztalára tenni, mert bármily arányu legyen is az, a magyar nemzet jogait abban okvetlenül meg kell védelmezni.

Beszéde végén kitért a horvát kérdésre is, amelyet nem tart veszedelmesnek. Erőpróbát csináltak a horvátok, de ebben gyengéknek bizonyultak. Hogy pedig a Dráván tuli részt elszakítsák az anyaországtól, amelylyel elválaszthatatlanul van egybekötve, arra még gyengébbek lesznek.

Ezeket mondta főbb vonásaiban a battonyai kerület országgyűlési képviselője. A zajos tetszéssel fogadott beszéd után számos felköszöntő hangzott még el, amelyek egytől-egyig Návay Lajost éltették.

Steiner Károly halála.

A Délvidék gyásza.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Temesvár város sajtóját és egész közéletét súlyos veszteség érte Steiner Károly, a *Süd-ungarische Zeitung* szerkesztője és tulajdonosa, törvényhatósági bizottsági tag és a függetlenségi párt alelnöke tegnap hirtelen meghalt. Steiner Károly halála, amely gyászba borította az aradi Lócs, Gutzjahr-, Habereger és Steiner-családokat is, város zerte mély részvétet keltett, mert a férfikor delén elhunyt lapszerkesztőt nemcsak nagyszámu barátja és ismerőse övezte őszinte tisztelettel, hanem a város egész közönsége is nagyrabecsülte eredeti és értékes egyéniségét.

Mint temesvári patriciusi család sarja, Steiner Károly már fiatalon jelentős közéleti szerephez jutott. Temesvár törvényhatósági bizottságában, amelyben virilis jogon foglalt helyet, alig harmadmagával ugyan, de súlyra erős ellenzéke volt a város vezető férfainak, akikkel különösen politikai okok miatt évekön át kiméletlen harcot vívott úgy a törvényhatóság közgyűlési termében, mint az általa alapított és szerkesztett német nyelvű napilapban. Steiner Károly a rajongásig lelkes híve volt Apponyi Albert grófnak, akinek hajdani nemzeti párti politikáját kevesen támogatták nagyobb hévvel, mint a Súdung. Reform szerkesztője és testvére, Steiner Ferenc volt gyógyszerész, a kisbecskereki kerület mostani függetlenségi képviselője. Apponyit délmagyarországi kortesutjain közel két évtizeden át mindenkor elkísérte Steiner Károly is, akit ragyogó német ékesszólása, széleskörű tudása és impozáns alakja révén egész Délmagyarországon ismertek és becsültek. A régi nemzeti párt vezérének társaságában Steiner több ízben időzött Aradon és az aradmegei nagyobb községekben, amelyeknek németajku lakossága körében a kitűnő és tartalmas népszónok sok hivat szerzett régebben a nemzeti pártnak harmadfél év óta pedig a függetlenségi eszméknek.

Német elokvenciájának híre országszerte elterjedt és az utóbbi évek választási küzdelmei során alig volt keresettebb német szónok *Karl bácsinál*, amint barátai és tisztelői körében nevezték. Ha Steiner Károly hatalmas alakjával és rengő szóke szakálával sváb lakosságú kerületben megjelent, jelöltjének pártja már félgőzelemnek tekintette és a siker gyakran igazolta elvbarátainak föltevését. Szónoki erejével és debatterei tehetségével egyenértékű volt Steiner írói talentuma. Cikkei sziporkáztak az eredeti ötletektől és bár hangjukban rendszerint igen hevesekek és kiméletlenek voltak, az izlés ellen sohasem vétettek. A temesvári városi tanácsnak és törvényhatóságnak hosszú éveken át ugyszólván egyetlen számbavehető ellenzéke volt és az ő erős egyénisége és becsületessége kellett hozzá, hogy ellenfeleinek hatalma és számbeli sulya nem némithatta el és még megkörnyékeznit sem merészkedtek.

Az eihunyt lapszerkesztőt holn p helyezik örök nyugalomra és temetésén részt vesz előkelő aradi rokonsága is.

Mindenféle szerelemnek . . .

Életunt aradi leány.

MARÓLUGOT IVOTT.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

A szerelem, mint az operettben mondják, sötét verem, amelybe ha valaki beleesik, nem egykönnyen szabadul ki belőle. Ebbe a sötét verembe esett *Patai Erzsébet* 22 éves cselédleány, aki a megyei kórház alkalmazottja volt. Erzsébet öt évvel ezelőtt ifju volt és bohó s rajongott az uniformisért. Ebbe a fiatalabb korába esik szerelmi regényének ugynevezett első fejezete.

Egy kimenős vasárnap délután ott állott a fiatal Erzsébet a Béla téri léghintánál, ahol rendszerint sok ifju és bohó cselédleány szokott álldogálni s ahol a hadsereget őrmestertől lefelé minden sarzi képviseli. A csinos Orzse elé egyszerre egy 33 as baka került. Szép szál ember, csak úgy feszült rajta az uniformis, a sziveket hódító állami ruha. S ami még vonzóbbá tette a daliás közvitét, a bakancsa olyan fényes volt, mint a tükör.

Orzsi szive megdobbant és érezte, hogy a vér az arcába szökik, amint a katonát nézi. Látni és megszeretni a deli legényt, pillanat műve volt. A baka pedig szakértő lévén a szivek hódításában, meg is szelította a leányt és felhívta egy légi turra. A hajóhintában összeért a kezük, összevillant a szemük és megértették egymást. Este pedig a baka már ott vacsorált a szerelmes Orzsinél.

Boldog napok köszöntöttek be a Dezső-utcai kis lakásba. Mert Orzsi nem lakott a kórházban. A libacombok és egyéb jó falatok minden este felkerültek az asztalra és a baka jóízűen falatozott, miközben a szerelmes leány édes csókokkal fűszerezte a hadfi lakomáit. Holdvilágos, illatos nyári éjszakákon egymást átölelve állottak a kapuban és a katoná gyönyörű meséket mesélt a csillagokról, amelyeket nemsokára rá fognak varrni kabátjára.

Közben telt az idő és a katonának letelt a szolgálati ideje. Két évvel ezelőtt kikerült a katonaságtól, de a csillagok a mesében maradtak. Közönséges civil lett a deli legény. A szerelmes Orzse azonban így is szerette, sőt talán jobban, mint valaha.

Az idén azután ismét gyakorlatra hívták be a legényt, aki ismét gyönyörűen festett egyenruhájában. Orzsi, aki azóta már Erzsébet

lett, ismét minden jóval ellátta szive választottját. Ez azonban nem nyult már hozzá semmihez.

— Jani, szól a leány könyvelt szemekkel, te nem szeretsz már engem úgy, mint azelőtt, mert nem eszed meg a libacombot.

— Nem szeretlek már! jelentette ki röviden és velősen a Janinak szólított katoná. S erre köszönés nélkül eltávozott.

Ez tegnap este történt a Dezső-utcai kisdéd lakásában. Az éjjel nagyon fájt szegény Erzsébetnek a szive. Ot éven át hűségesen szerette a katonáját, odaadta neki az összes libacombokat s most egyszerre hűtlenül elhagyta őt az álnok. Szörnyű terv fogamzott meg agyában, amint nyugvóhelyén hanykolódott a csendes éjszakán.

Reggel felkelt, elment a sarki boltba, ahol marólugot vásárolt. Visszament lakására és *fenekig felhajította a méregpoharat*. Egyszerre rémes ordítózásra futot ak össze a házbéliek és bementek Pataki Erzsébet lakásába. A házbéliek azonnal értesítették a rendőrséget, honnan *Kovács Antal* ügyeletes rendőrhadnagy ment ki a helyszínére. Időközben megérkeztek a mentők, akik Patai Erzsébetet beszállították a kórházba.

Kovács Antal rendőrhadnagy még a délelőtt folyamán kihallgatta a cselédleányt, aki elmondotta, hogy azért akart megválni az élettől, mert elhagyta a kedvese. Patai Erzsébet könnyebb belső sérüléseket szenvedett.

Kihipnotizált ezresek.

A vivómester bajban.

ERANOSZ DR. ÖZVEGYE MEGÖRÜLT.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

A hipnotizmus utján az éhhalálba kergett budapesti ügyvéd halálának körülményeiről egy fővárosi estilap ma újabb adatokat közöl, amelyek borzalmas szinben tüntetik fel azt az „ur” bandát, amely ezt a szerencsétlen embert előbb kifosztotta s azután a halálba üldözte. A rejtélyes eset részleteit az éhenhalt ügyvéd sógora, egy fővárosi igazgató tanító hozta nyilvánosságra, aki a lelketlen szeanszozó társaságot már fel is jelentette.

A feltűnést keltő eset újabb részleteiről a következőket jelenti tudósítónk:

Eranosz István dr. egy jól szervezett fosztogató banda kezei közé került, amely Budapesten már évek óta működik háborítatlanul. A banda feje állítólag *Gennari* vivómester, aki felhasználva a médiumok delejes álmát, teljesen kifosztotta őket. A nagystilű bünszövetkezetet *Gáti György* fővárosi igazgató tanító lepette le, aki ma megjelent a rendőrségen, s feltárta *Eranosz István dr.* halálának előzményeit.

— Sógorom évek óta rabja volt ennek a bünszövetkezetnek, — mondotta *Gáti György* — amely lassanként teljesen kifosztotta vagyonából. Máramarosban köztudomású dolog, hogy *Eranosz István dr.*-nak még néhány évvel ezelőtt is *száz ezer korona* vagyona volt. Ez a vagyon lassanként elfogyott, anélkül, hogy tudtuk volna, hogy sógorom hova tette azt. Testvéremnek ugyan volt arról tudomása, hogy férje hódol a spiritizmusnak s hogy egy szeanszba is eljár, de azt távolról sem gyanította igen sokáig, hogy ez az uritársaság milyen befolyással van az urára.

Misem bizonyítja jobban a bünszövetkezet munkáját, minthogy *Eranosz István dr.* néhány hónappal ezelőtt vagyona utolsó roncsai-

tól is megfosztották. Ez időtájt történt ugyanis, hogy sógorom eladta máramarosi házáat 11,000 koronáért. Ez összegből bizonyára a *Jó angyal* tanácsára 9000 koronát *Gennarinak* adott át, aki a szeanszokon a gyöngé idegzetű ügyvédet beugratta egy olyan vállalatba, amelynek létezése fölöttébb kétséges. Miután feleségének az utóbbi időben egyáltalában nem adott pénzt, a maga céljaira pedig alig költöthetett el a beteges ember 200 koronánál többet, valószínű, hogy ezt a 2000 koronát is a szeanszokon hipnotizálták ki tőle.

— A házladás ügye azonban nem maradhatott sokáig titok a családban, s *Eranosz dr.* végül bevallotta, hogy hova tette a pénzt. Ekkor mindent megtettünk, hogy a szerencsétlen ügyvédet kiszabadítsuk a bünszövetkezet karmai közül. Mikor a dolgot *Eranosz Ferenc* főszámvevő, sógorom testvére megtudta, azonnal Budapestre utazott s ő volt az oka, hogy *Gennariék*at már akkor nem jelentettük fel a rendőrségen. *Eranosz Ferenc* ugyanis tartott a botránytól, amely a leleplezést követni fogja és *István* érdekében célszerűbbnek tartotta a hallgatást. Ezzel egyidejűleg felkerestük *Bencsik József dr.* budapesti ügyvédet is, aki szintén azt tanácsolta, hogy lehetőleg hallgassunk a dologról.

— Midőn azonban az eset után nem sokára sógorom elhalt, ott a koporsónál megfogadtam, hogy *Eranosz István dr.* megrontóit leleplezem. Közöltem is ebbeli szándékomat a családdal, miután azonban *Gennarival* olyan megállapodás jött létre, hogy *testvérem támogatására havi hatvan koronát fizet élte fogytáig*, ismét lehetetlenség volt a leleplezést megtennem. Ezt az egyezséget közjegyzői okiratba foglalták s a család részéről *Eranosz Ferenc* írta alá azt. *Eranosz István* megrontását számtalan levéllel és tanukkal is tudom igazolni. Továbbá igazolni tudom azt is, hogy *Gennari* az ügyvédnek *olyan labdacsokat adott, amelyekről erős a gyanum, hogy sógorom halálának okozói lettek.*

Eranosz Istvánné, az éhenhalt ügyvéd nejét annyira megrendítette férje szerencsétlensége, hogy súlyos betegségbe esett. Gyakran félrebeszél, s általában olyan benyomást tett, mintha megörült volna. A család erre való tekintetből egy budai zárdában helyezte el, ahol azonban az aszony dühöngeni kezdett, s környezetére annyira veszedelmessé vált, hogy már meg is tették a lépéseket a lipótmezei örültek-házába való beszállítása iránt.

Annak a fővárosi estilapnak a szerkesztőségét, amely legelőbb foglalkozott ezzel a feltűnést keltő ügygyel, ma felkereste *Gennari* vivómester, s a következő kijelentést tette:

— Igaz, hogy *Eranosz István dr.* gyakran eljár azokra a szeanszokra, amelyet *Vay Alajos* vivómester lakásán szoktunk volt megtartani, de hogy ott őt valaki kifosztotta volna, az nevetséges vád. Ebbe a társaságba néhány előkelő katonatiszt, egy kuriai bíró és néhány előkelő hölgy jár, tehát olyan emberek, akikről illyesmit fölteni sem lehet. Mi sohasem hívtuk *Eranoszt*, aki epnek dacára minden alkalommal megjelent, bár figyelmeztettük, hogy gyöngé szervezetére aligha van jó hatással a dolog. Egyébként nem igaz, hogy ő lett volna a médium, mert az minden alkalommal én voltam. Pénzt sem csaltam ki tőle soha, sőt ellenkezőleg, *amíg a pamlagon hipnotikus álomban aludtam, ő pumpolt meg engem hétszáz korona erejéig.*

Mennyi igazság van a hipnotizáló vivómester nyilatkozatában a rendőri nyomozat lesz hivatva megállapítani, amely ebben a rejtélyes ügyben a legnagyobb apparátussal már meg is indult.

Pop de Bazesti.

Romániai politikusok Magyarországon.

A szebeni konferencia.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

A magyarországi román nemzetiségi párt feje, illyésfalvi Pap György vasárnap ünnepelte hetvenkettedik születésnapját, a szilágymegyei Illyésfalván. *Pop de Bazesti*, — a mint a magyar nemességet viselő politikust a románok nevezik, — vagyonos, tekintélyes nagybirtokos. A vagyonán kívül tekin élyt szerez neki rokonszenves egyénisége és politikai multja. A nemzetiségi életben tevékeny részt vett; a fölösztott román nemzeti komiténak, Ratiu János idején, alelnöke volt s e minőségében a memorandum aláírói és a pör vádlottjai között volt. A magyar politikában is részt vett. A szilágycsehi kerület több ízben választotta képviselőjévé. Mikor a függetlenségi pártban a Mocsáry Lajos által inaugurált, a nemzetiségekkel rokonszenvező irány kerekedett felül, illyésfalvi Pap György tagja, sőt alelnöke volt az országos függetlenségi pártnak. A nemzetiségek passzivitása idején ő is visszavonult; mikor az aktivitást kimondták, ő, mint a nemzetiségi párt országos elnöke szintén föllépett, Szilágycsehen. A párt azonban az elnökét nem tudta behozni. Pap György megbukott s a választás alkalmával történt verekedések alatt meg is sebesült.

A pártelnök hetvenkét esztendő születésnapja politikai jelentőségüvé vált. A mint a lapokból már ismeretes, ez alkalommal gyűlt össze nála a román képviselők egy része, hogy a *Nagyszébenbe összehívandó konferencia* tervét és dátumát megbeszéljék. A konferencia nem lesz, a mint a lapok jelezték, nemzetgyűlés, legalább nem olyan, mint a régebbi szebeni meetingek voltak. Azokra minden román választókerület elküldötte a delegáltjait; ezen a román képviselők, a volt nemzeti komiténak tagjai vesznek részt, továbbá azok, akik a legutóbbi választások alkalmával nemzetiségi jelöltek voltak. A tanácskozás így mégis zártabb körű lesz s azon főként a nemzetiségi párt legközelebbi parlamenti magatartását beszélük meg. A gyűlés határnapjáról az aradi román körök ma még nem kaptak értesítést, de előrelátható, hogy azt tiz napon belül összehívják.

Illyésfalvi Pap György ünneplésének keretei közé illeszkedett az *Astra* román kulturegyesület illyésfalvi fiókjának közgyűlése. Ezt a kaluserek táncával akarták színesebbé tenni, de az illetékes szolgabíró megtiltotta, hogy a kaluserek román trikolorokat és román nemzetiszínű ruhákat viseljenek.

Az illyésfalvi ünnep érdekességét és politikai jelentőségét emeli, hogy azon *romániai ismert nevű politikusok is részt vettek*. A mint az aradi Tribuna jelenti, az ünnepre eljöttek Romániából a *Cantacuzino* fivérek és *Filipescu*. A Cantacuzino fivérek a volt román konzervatív kormány elnökének fiai; egyikük Bukarest főpolgármestere is volt. Filipescu volt román miniszter, a juminista párt feje. A román körök úgy tüntetik föl a látogatást, hogy azt pusztán az illyésfalvi Pap György

személyének szóló régi szimpátia hozta magával. Mindazonáltal az a véletlen, hogy a romániai politikusok látogatása alkalmával a magyarországi román politikusok nemzetiségi tárgy tanácskozást folytattak illyésfalvi Pap Györgynél, ellene szól ennek, és inkább annak a sokszor letagadott ténynek beigazolása, hogy a magyarországi román politikusok Romániával politikai összeköttetést tartanak fenn és Romániából irányítást kapnak cselekvéseikre nézve.

Városrontás.

*

Ma délelőtt az *Attila-tér* lakóinak egy küldöttsége tisztelgett *Varjassy* Lajos polgármester előtt. A küldöttség az *Attila-téren* és környékén lakó adózó polgárok nevében mély alázattal kérte, hogy méltóztassék Aradváros tanácsa megengedni nékiek azt a fölösleges luxust, hogy léleket vehessenek, hogy egészségesek lehessenek és hogy kinyithassák a lakásuk ablakait. Ez nem tréfa. A küldöttség a legkomolyabban ezért esedezett, ötvenöt aláírással ellátott kérvényt nyújtván át e tárgyban a polgármesternek. A kérvényben megmagyarázták a 72 százalékos községi pótdátó alatti nyögők, hogy az *Attila-téren* három hónap óta nem lehet lélekzetet venni, nem lehet kinyitni a lakások ablakait, nem lehet egészségesnek maradni. Nem lehet pedig azért, mert *Virágh* Lajos főmérnök még balatonparti nyári üdülésének megkezdése előtt bőcsen gondoskodott az aszfaltról, az egyetlenről, amely apai szeretete tárgyát képezi. Mivel pedig a *Tököli tér* aszfaltozásához sok aszfalt kell; teletrakták szurkos hordókkal az *Attila-teret*. Azóta ott pöfög az aszfaltfőző masina, több mint három hónapja terjesztve a sűrű, fojtó, bűzös füstöt, amelyet akarva, nem akarva nyelniük kell a környéken lakóknak.

Ez a száraz tény. Kommentárt fűzni hozzá ezerféle szempontból lehetne. De mielőtt ezekből a szempontokból egyet is kiragadnánk, beszéljünk egy másik dolgról.

A Demeter utca torkolatában Aradváros hatósága telepengedélyt adott valami sertéshizláló telepre. Az orvosi hivatal konstatálta, hogy a sertések illata igen jótékony hatással van a közegészségre, a mérnöki hivatal konstatálta, hogy a városnak nem kell minden irányban fejlődnie. Szóval a sertések hizni, a Demeter-utcában lakók szagolni fognak. Megvan végre az illatok dicő háromsága: aszfalt, szalmapiroggyár, sertéshizláló. Itt-ott érzik ugyan ezek körül az intézmények körül más szag is. De ez mellesleg.

A földolog az, hogy ebben a városban, ahol nyakrafordítva emlegetik a polgárok érdekeit, ebben a városban minden előbbrevaló, mint a polgár. Itt, ahol városfejlesztésről, mimásról álmodoznak, itt minden előbbrevaló, mint a fejlődés. Mit látunk a sokat hangoztatott programból? Városrontást. A polgárság egészsége: az mellékes. Az aszfaltszag még tényleg nem ölt meg senkit; a sertés hizlaldák szaga szintén nem. De hogy ezek az illatok messzi állanak a parfümtől, ez olyan tény, amit a mérnöki és orvosi hivataloknak is tudniuk kellene. És tudniuk kellene mindazoknak az uraknak, akik közvetve, vagy közvetlenül részt vettek az illat szabadalmazásban. Mi például

bátorkodunk olyan kijelentést tenni, hogy az aszfaltillatot még *Virágh* Lajos se szagolja szívesen éjjel-nappal, három hónapig. Es kétségbevonjuk, hogy a sertéshizláló létesülhetne a Demeter utca végén, ha véletlenül ott lakték, — mondjuk — a város valamelyik tanácsnoka. Sajnos azonban, nem lakik ott.

Rontják a várost. Szinte napról-napra fordulnak elő ilyen apró esetek, melyek csak egy-két uca lakosságát érintik ugyan, de amelyek az egész város fejlődésére kihatnak. De ezekkel az apróságokkal senki sem törődik. Lappálják! — véli a tanács és tovább halad. De a polgárság fizessék a 72 százalékos pótdátót és hallgasson.

— *Maul halten, und weiterdienen!*

MULATSÁGOK

(=) A gyoroki önkéntes tűzoltó egyesület f. évi augusztus 11-én, saját pénztára javára, a gyoroki nagyvendéglő kerthelyiségében, tennisz, tekeverseny és színelőadással egybekötött mulatságot rendez.

A működők: Hunyady Szidónia, Kaufmann Terike, Kovacsics Gyula, Lázár Kornélia, Mezei Péter (a szegedi színház tagja), Rihmer Etus, Rezik Albert, Rezik Béla, Rezik Károly, Steinitzer Zsenni, Szepessy Zoltán, Tabajdy Ilonka, Tabajdy Márta, Vizváry Gyula. A színelőadás kezdete 8 órakor. Színerkerül: Virágfakadás és Ebéd előtt, 1 felvonásos vígjátékok. Végül: Egy menyecske négyes. (Quartett.)

Kvótaemelés.

„Indokolt és késhetetlen“.

Bécsben beharangoznak.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Amint előrelátható volt, a kormánynak a kiegyezés megkötése után a kvóta megállapítása körül akad ismét nehéz és szinte megoldhatatlan feladata. Hogy ez így is lesz, arra nézve elegendő bizonyosságot szolgáltat az osztrák kormány által sugalmazott újságcikk, mely a *N. Fr. Pr.* hasábjain tegnap jelent meg s amely azt hangoztatja, hogy a magyar hányadrész felemelése „indokolt és késhetetlen“.

A *Neue Freie Presse* vasárnapi számában a kvóta-kérdéssel foglalkozva, többek között a következőket írja:

A mostani kiegyezési tárgyalások megkezdése óta a magyar publicisztikában mind erősebben érvényesül az a felfogás, hogy a bank és kvóta kérdésnek semmi köze nincsen a gazdasági kiegyezéshez és hogy így ez a két kérdés teljesen kikapcsolandó a tárgyalás alá kerülő komplexumból. Az osztrák álláspont nem fogadhatja el ezt a felfogást, amely ellen bizonyít különben úgy a magyar, mint az osztrák törvényhozásnak működése 1867. óta.

A bankkérdést illetőleg — látszólag — megállja helyét az a vélemény, hogy kikapcsolható a kiegyezési kérdések tömegéből. Igaz az az érv, hogy a kiegyezési törvényben nincs szabályozva a bankkérdés, ez az akkori mulasztás azonban még nem szolgáltat alapot, mert azóta 1878., 1887., 1896. és 1899-ben, a kiegyezési tárgyalások során, a bankkérdést mint a gazdasági kiegyezés integráló részét tárgyalta a két állam kiküldött bizottsága. Ezekkel a precedensekkel a magyar legiszláció és elismerte, hogy a bankkérdés tagadhatatlanul hozzátartozik a kiegyezéshez.

A kvótára nézve a magyar álláspont az, hogy azért nem tartozik a kiegyezési kérdések keretébe, mert a kvótának eldöntése a kvótabizottságok dolga. Ez a feltevés azért téves,

in-rt sehol (az 1867. évi XII. törvénycikkben) megállapítva nincs, hogy a kvóta-kérdésnek eldöntése csak a kvóta-bizottság dolga lehet. A kvóta kérdés rendezése, csakúgy mint minden egyéb gazdasági kérdésé, a parlamentek dolga, azaz a módosítással, hogy a legiszlativtestület idevágó határozatait kell hogy megelőzze a kvótabizottságok tárgyalása. A magyar állás pontnak ezzel ellenkező felfogása tisztára taktikai és a közvélemény megdolgolására szolgál, nem pedig tárgyi meggyőződésen alapuló.

Az osztrák kormány a magyar taktikázásnak fel nem ülhet és nem tehet egyebet, mint azt, hogy megalkodik a törvényben megállapított tárgyalási álláspont, amelynek fentartása különben is elsősorban fontos politikai követelmény. Ezzel azonban nem jelenti azt, hogy a bank- és kvóta-kérdésnek olyan törvényjavaslatban kell helyet foglalnia, amely egyezsmind a többi kiegyezési kérdéssel is foglalkozik. Noha a bankkérdésben az ilyen *modus procedendi* abban az esetben, ha a két kormány között megegyezés jön létre a bankközösség további fentartására nézve, egyáltalán nem lehetetlen, sőt hasznos is lenne, mert azt az eredményt szülné, hogy hosszú idő után, végrehalására újra helyreállna a monarchiában a nyugalom.

Ha a kvóta-kérdésben a két kormány azonnal törvényjavaslatot terjesztene a kvóta deputációk elé, ebben sem lenne semmi új, mert 1878-ban megtörtént ugyanez; precedens tehát van már erre is.

Az osztrák kormány, ha számot vet is a magyar közvéleménynek a bank- és kvóta kérdésben tanúsított érzékenységgel, viszont azonban nem zárkozhatik el a fenti okfejtés elől és nem egyezhetik bele abba, hogy ez a két kérdés kikapcsolassék az elintézését váró kérdések komplexumából.

De ha tekintettel van is az osztrák kormány a magyar közvéleményre, egy bizonyos: hogy nem köthet kiegyezést, ameddig tisztán és világosan megállapítva nincs, milyen irányba tereltesék a bankkérdés. Ugyanez vonatkozik a kvótára is; az osztrák kormánynak teljes bizonyosságot kell szereznie afelől, hogy *Magyarország nem fog elzárkózni* az osztrák közvéleménynek és az osztrák parlamentnek a magyar kvótajárvulék legalább szerény mértékben való felemelése elől. Az osztrák álláspontnak ez a következménye éppen olyan *indokolt*, amilyen *késlelhetlen*.

Vasutas árvaház Aradon.

A gyermekvédő liga segítsége.

Felhívás a közönséghez.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

A vasutas szövetség aradi kerülete szép és nemes eszme megvalósításán fáradozik, még pedig eredményesen. Arról van szó, hogy Aradon a vasutasok árvái részére árvaházat létesítsenek, amelyben elhelyezést nyernek nemcsak az aradi kerület tagjainak árvái, de esetleg más vasutas árvák is, akiknek számára még hely marad.

Ez a terv annál indokoltabb, mert hiszen a vasuti szolgálat minden időben megkívánja a maga áldozatait s a legtöbb vasutas gyermekét fenyegeti az árvaság réme. Érthető, hogy az új árvaház eszméje első sorban a vasutasok között talált visszhangra, de kell, hogy arra találjon a társadalom minden körében. A vasutasokat, akikre annyiszor bizzuk életünk és vagyónk biztonságát, ebben a munkájukban a

társadalomnak is kötelessége segíteni, mert hiszen azok az árvák, kiknek létfenntartóját a vasuti szolgálat ölte meg, joggal követelhetik a társadalomtól, hogy az gondoskodjék róluk.

Az aradi kerület most bocsájtotta ki a vasutasokhoz intézett adakozásra szóló felhívását. Kötelességnek tartjuk, hogy ebben a munkájukban mi is segítségükre legyünk; felkérjük tehát mindazokat, akik a nemes célra bármit is áldozni akarnak: küldjék adományukat az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalához, amely illetékes helyre fogja azokat juttatni.

Amíg a vasutas-árvaház építéséhez szükséges összeg összegyűl, addig sem maradnak támasz nélkül a vasutas-árvák. A szövetség ugyanis tárgyalást folytatott az országos gyermekvédő ligával és azon megállapodásra jutott, hogy addig is, míg az önálló vasutas-árvaház létre jő, az országos gyermekvédő liga közbenjárásával helyezik el az árvákat.

A szövetség tájékozódni kíván aziránt, hogy a kerületben összesen hány vasutas árva van s ezért azon 15 életévén aluli árvákról, kik árvaházi gondozást igényelnek kimutatást állít össze.

Egyben felhívja a szövetség azon tagjait, akik hajlandók vasutas árvákat örökbe fogadni, esetleg mérsékelt évi tartásdíj ellenében nevelőszülői gondozásba venni, szíveskedjenek ezen szándékukat a kerületi vezetőségnek szóval, vagy írásban bejelenteni.

Folyóba zuhant vonat.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség.

50 halott, 16 sebesült.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

Következményeiben borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap délelben Franciaországban Les Ponts de Cé mellett. Egy teljes sebességgel haladó személyvonat lezuhant a Loir folyó hidjáról, s a lokomotív, a szerkocsi s egy ötven utassal telt harmadosztályú kocsi belezuhant a folyóba. A szerencsétlenségben is szerencse, hogy a vonat ketté szakadt, s ennek következtében mintegy nyolcvan utas megmenekült a biztos haláltól.

A vasuti szerencsétlenség részleteiről a következő távirati tudósításaink szólnak:

Tegnap délelben Angerstől hat kilométernyire Les Ponts de Cé melletti vasuti hidon rettenetes vasuti szerencsétlenség történt. A Loir folyón levő vasuti hid 11 óra 25 perckor, abban a pillanatban, mikor a Párisfelől jövő személyvonat lokomotívja, s néhány kocsija a hidra ért, *leszakadt*, s a vonattal együtt belezuhant a Loirba. Az összeroppanó vashid elgörbült hatalmas vasgerendái visszakapták a személyvonat hátsó részét, minek következtében a vonat *ketté szakadt*.

A folyóba zuhant azonban a lokomotív, a szerkocsi, a postakocsi és egy III ad osztályú kocsi, amely *tele volt utasokkal*. A vonat első része a vashid darabjaival *azonnal elmerült*, s borzalmas látvány volt, amint a zuhanó személykocsiból az ablakokon és ajtókon át ugráltak be a folyóba a kétségbeesett utasok. A vonatnak a töltésen maradt részében is óriási pánik tört ki, s a megrémült emberek egymáson keresztül gázolva menekültek a

kocsiból. Az irtózatos menekülésnek számos sebesültje volt.

Azok, akik a folyóba zuhant kocsiban voltak, *kivétel nélkül elpusztultak*, mert a folyó mélyén fekvő kocsiból lehetetlen volt a menekülés. Akiknek a zuhanás közben sikerült kiugrani a kupéból, uszással próbáltak menekülni, de a folyóban keletkezett óriási örvény ezek közül is többeket elragadott s magával sodort a mélybe.

A szerencsétlenség után azonnal megindult a mentő akció is. A lakosság és a katonaság vállvetett munkával látott hozzá a 7 méternyi magasságból lezuhant vonat áldozatainak megmentéséhez. Megmenteni azonban legfeljebb azokat lehetett, akik még elég jókor kiugrottak a vonatból.

A borzalmas katasztrófa áldozatai közül eddig 16-nak fogták ki a holttestét. Kifogtak *egy elszakadt emberi kart is, a amelyről megállapították, hogy a lokomotív vezetője volt*. A lokomotívvezető holttestére a délután folyamán ráakadtak, azonban a holttest annyira beleszorult a lokomotív összetörött és összegörbült vasalkatrészei közé, hogy csak úgy lehet majd kiszabadítani, ha *előbb darabokra vágják*. Amint eddig a nagy zürzavarban megállapítani lehetett, mintegy *ötven utas vesztette életét a folyóban*. Ezek közül tegnap estig 16-nak a holttestét fogták ki. Ma 7 halottat fogták ki a vonat kiemelésén fáradozó munkások és katonák. A vizsgálatot azonnal megindították.

Angersből táviratozzák, hogy a les ponts de cé vasuti szerencsétlenség okának kiderítésére a vizsgálat még mindig folyik. A katasztrófának kétféleképpen adják okát. Egyik vélemény szerint a hid *elgörbült a vonat súlya alatt*, másik vélemény szerint lehetséges, hogy *kisiklás történt*, amely a mozdonyt kihajította a híd-ról és ez zuhanásában leszakította a hidat.

Délután három újabb holttestet találtak, két nőt és egy gyermeket, akiknek személyazonosságát még nem tudták megállapítani. Azt hiszik, hogy a folyó sodra *még több holttestet is ragadott magával*. A vonat Párisból való elindulása alkalmával a felszálló utasok teljesen megtöltöttek. Állítólag 12 személy sebesült meg. Azt is hirtetik, hogy több harmadosztályú kocsi a folyóba zuhant.

Páris, aug. 5. Késő éjjel érkezett távirat szerint a Les Ponts de Cé melletti történt vasuti szerencsétlenségnek 50 halottja van. Eddigi megállapítások szerint, a szerencsétlenül jártak között nincs egy külföldi sem. 16 személy többé-kevésbé súlyosan sebesült meg. A mentési munkálatokat műszaki katonaság végzi. *Bartoux* közmunkaügyi miniszter még tegnap éjjel a szerencsétlenség színhelyére utazott.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Gazdasági egyesület választmányi gyűlése! Augusztus hó 5-én délelőtt tartotta az Arad vármegyei Gazdasági Egyesület a székház tanácstermében V. igazgató választmányi gyűlését. Tárgyalás alá került többek között a kereskedelemügyi miniszter leirata, melynek értelmében a miniszter az egyesületnek abból a kérvényére, hogy az erőtakarmányok szállításánál a régebbi években fennálló szállítási díj-kedvezményeket ismét léptesse életbe, elutasító választ adott. A választmány azonban az előadó javaslatára elhatározta, hogy a tárgyalás újabb felír a kereskedelemügyi miniszterhez és

egyszersmind a földmívelésügyi minisztert is közbenjárásra fog a felkérni ezen fontos ügyben. Aradvármegye allspánja áttette az egyesülethez véleményezés végett Komáromvármegye törvényhatóságának a takarmányhiány enyhítése és ugyanannak a katonai lóten észtés ügyében hozott határozatait. A választmány mindkét ügyet pártoló véleménnyel fogja a megyéhez vissza terjeszteni. Végül az elnökség javaslatára elhatározta a választmány, hogy a pécsi mezőgazdasági kiállítás megtekintése és az ezzel kapcsolatos tartandó országos gazdakongresszuson való részvétel céljából tanulmányi kirándulást rendez, amelyre bejelentési végső határidőül augusztus hó 15 ike lett megállapítva. A kirándulásban résztvevő gazdák oda és vissza kedvezményes vasuti jegyekkel fognak utazni és elszállásolásukról is az egyesület fog gondoskodni.

Különös amerikai párbaj.

Angliától Kassáig.

Valószínűleg kacsa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

Egyik fővárosi, hélfőnként megjelenő újság mai száma közli az alábbi, rendkívül érdekes, de tulságosan kacsa izű történetet:

Egyik előkelő fővárosi szállóba a mult héten egy magas termetű, borotvált arcu ur érkezett. A fogadó második emeletén kétszobás lakást bérelt, s a bejelentő lapra ezeket írta: *Jonson Moording gyáros Londonból.* A szállóban, ahova naponta a világ minden tájáról érkeznek gazdag és előkelő vendégek, nem igen foglalkoztak a különösebb idegennel. Moording minden reggel pontosan megjelent a földszinti kávéház terraszán s ott fogyasztotta el reggelijét, azután belemerült Magyarország térképelek tanulmányozásába s egész délig fel sem kelt a helyéről. A harmadik nap, térképtanulmányozás közben, odaintette a szálló főpincérét s tört németseggel a következő kérdést intézte hozzá:

— Mondja kérem, ösmeri Ön jól Magyarországot?

A különös kérdésre mosolyogva válaszolt a pincér:

— Tökéletesen ösmerem, uram.

— Hát mondja meg, milyen messzire van ide Kassa és Abos?

A szállodal alkalmazott előhozta a menetrendet, s pontosan válaszolt a kérdésre. Leírta aztán a város fekvését, a gyönyörű vidéket, amit az angol figyelmesen végig hallgatott.

— Nekem holnap oda kellene utaznom — mondta aztán — de nem jártam soha azon a vidéken, hát szeretnék egy kísértőt vinni magammal.

A pincér készséggel ajánkozott, hogy szerez utitársat, s nem is telt bele három óra, egy elegáns külsejű fiatalember kopogtatott a Moording ur ajtaján.

— Szepessy Odön joghallgató vagyok, mutatkozott be a jövevény.

Aztán elmondta, hogy a pincér felszólítására jelent meg, s késznek nyilatkozott az utazásra.

— És ösmeri ön azt a vidéket? kérdezte az angol.

— Mint a tenyeremet. Hiszen ott nevelkedtem.

Nyomban megállapították az utitervet, s másnap reggel a hét órás gyorsvonattal már robogtak a Tatra felé. A két utas Kassán a Schalk-házba szállott, s másnap tovább utazott Abos felé. Hernádszentistván állomáson az angol utitársával együtt leszállott a vonatról.

— Most egy jó darabon vissza felé kell mennünk, mondta.

Körülbelül fél óra hosszáig döcögtek egy utközben fogadott tót szekéren, amikor Moording megállította a kocsit.

— Szálljunk ki!

Megindultak az országut mentén. Az angol kivett egy katonai térképet, körülvizsgálta a helyet, s egyszerre csak ráűtött botjával a mezőre.

— Ez az a hely.

Kísérője megdöbbenve bámult rá. Moording pedig mosolyogva fordult a zavartan álló fiatal ember felé és a kezét nyujtotta neki.

— Köszönöm, hogy elkísért.

Egy darabig még vizsgálta a tájat, jegyzeteket csinált, s aztán nyugodtan szolt:

— Mehetünk vissza.

Szepessy érthető kíváncsisággal faggatta később utitársát a már Budapest felé robogó gyorsvonaton. Moording az étkezőben beszéde-sebb lett, s elmondta nyiltan és teljes részletességgel a különös expedició történetét.

— Ezelőtt három héttel Harder Alfréd barátom Holborn mellett lévő villájában diskuráltunk többen, jó barátok. Hogy miről volt szó, az mellékes, elég annyi, hogy heves vitába bocsátkoztunk valamin, s a vita (sajnos előzőleg sok wiskyt ittunk) annyira elfajult, hogy egy Breeght nevű barátommal ököllemtünk egymásnak. A többiek szétválasztottak bennünket, s aztán kinos csönd következett. Mivel nálunk Angliában a rendes párbaj nem szokásos, elhatároztuk, hogy amerikai párbajt vívunk, még pedig a következő feltételekkel: 1. Aki a fekete golyót huzza, elhagyja Anglia területét. 2. Legalább öt évig nem tér vissza. 3. A vesztes félnek két hónap áll rendelkezésére, hogy ügyeit rendezze. 4. Az új tartózkodást hely egy kiterített európai katonai térképen vaktában állapítatik meg, ahova gyár építendő. 5. Ha a vesztes fél megszegi a feltételeket, gazember, s bojkottálandó.

Szóval megvittuk a legkülönösebb amerikai párbajt. A fekete golyót én huztam, mire a házigazdánk térképet hozott elő s egy másik barátunk bekötött szemmel odabökött vaktában az egyik pontra. A térkép e helyén ez a két szó állott: *Kassa Abos.* Ez az oka, hogy most én erre utazom. De nem bánom már a dolgot, mert a véletlen igazán kedvezett s még üzleti leg is jól fog beütni a dolog. Otthon üzletvezetőt ültetek a gyárakba. Itt új telepet létesíttek s öt év mulva felváltva fogok tartózkodni Angliában és Magyarországon.

Eddig tart Moording elbeszélése.

Ime, ilyen kalandos történet keretében kezdődik majd meg gyáripárunk fellendülése.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az Edison-színház sikere. Páldátlan sikerrel mutatkozott be az Edison mozgófénykép vállalat a *nyári szinkörben.* Zsufolt nézőtér gyönyörködött a pompás képekben, melyek kifogástalan vetítésben szórakoztatták a közönséget. A publikum egyhangú véleménye szerint az Edison színház mozgóképeit a legsikerültebbek valamennyi közül, melyeket eddig Aradon bemutattak. Minden harmadnap teljesen új műsorral teszik érdekessé az előadásokat. Holnap kedden kerül bemutatásra a második sorozat, mely látványosság tekintetében méltó lesz az eddigiekhez. A leszállított helyáratát szívesen fogadta a publikum és esténként potom pénzen mindenki elsőrangú szórakozást biztosíthat magának.

Kisiklott motoros.

Kétszáz utas életveszélyben.

A kirándulás vége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Az Aradhegyaljai motorosvasutal tegnap ismét kellemetlenség történt, amely kevés hja, hogy komolyabb természetű katasztrófával nem végződött. Egy alkalmazottnak hanyagsága miatt egy személyszállító vonat a nyilt pályán *kisiklott.* A kétszáz főnyi utazó közönség körében természetesen nagy riadalmat keltett a vonatnak hirtelen megállása. Az ijedtségen kívül azonban más baja senkinek sem történt. Az esetről különben az alábbiakban számolunk be:

Vasárnap reggel egy kétszáz főnyi társaság kirándulást rendezett Aradról Mária-Radnára. A kirándulók részére az Aradhegyaljai helyiérdekű vasuttársaság egy különvonatot bocsátott rendelkezésre, amely három személyszállító kocsi-ból és egy mozdonyból állott. A kirándulók este tíz órakor indultak el a mária-radnai állomásról Arad felé. A különvonat tizenegy órakor érkezett Gyorokra, ahonnan néhány percnyi megállás után tovább ment.

A gyoroki állomástól alig haladt a különvonat száz méternyire, egyszerre óriási rázkódással a nyilt pályán megállott. A mit sem sejtő utasok között a hirtelen rázkódás nagy pánikot keltett. Azt hitték, hogy valami katasztrófa történt s valamennyien a kocsik kijáratára felé tódultak. Egyszerre valaki, hogy a felizgatott kedélyeket megnyugtassa, harsány hangon kiáltotta:

— Nem kell félni, nincsen baj! A vonat *kisiklott!*

Az utazó közönség azonban nem nyugodott meg és ijedve ugrott ki a kocsikból, megnézni, hogy mi történt. A vonat a nyilt pályán állott. A mozdony és az első személykocsi átment a váltón, a középső kocsi pedig *kiugrott a sínpréről.*

A kisiklás, mint a vizsgálat kiderítette, ugy keletkezett, hogy a váltóór a *váltót hibásan állította.* Amikor a mozdony a hibás váltón már átment, a mozdonyvezető észrevette, hogy a váltó nincsen rend sen beállítva s el akarván hártani a katasztrófát, hirtelen megállította a vonatot. Ennek következménye volt az a nagy rázkódás, amely az utasokat megrémítette.

A kisiklás helyszínére csakhamar megérkezett a gyoroki állomásról egy mentő mozdony, amely az utolsó s a vágányokon maradt kocsit, miután a kisiklottat lekapsolták, bevitte Gyorokra. Majd munkások jöttek a községből, akik a kisiklott személyszállító kocsit visszahelyezték a vágányokra. Ezután a vonatot visszatolták, a harmadik kocsit visszakapcsolták s a váltót helyesen állították be.

Körülbelül egy óra hosszat tartottak a munkálatok, úgy, hogy a kirándulók külön vonata éjfélt után egy órakor robogott be az aradi állomásra.

HIREK.

A tisztviselő-borralók.

Arad, augusztus 5.

Magyarországon eddig tudvalevőleg a borraláló-rendszer dominálta az állami tisztviselők szolgálati beosztását. A tisztviselőket bizonyos hivatali szolgálatok ellenében magánfelek tetszés szerint honorálhatták, ami egyáltalán nem volt alkalmas a tisztviselői pártatlanság istápolására. Mindenképen nagyjelentőségű tehát Kos-

suth Ferenc kereskedelmi miniszter elvi állásfoglalása a borraivaló-rendszerrel szemben. Kossuth ugyanis kijelentette, hogy ő elvi ellensége a borraivaló-rendszernek, amely a legszélsőbb korrupció szülője lehet, ez ellen pedig éppen a magyar tisztviselői kar érdekében küzdeni kell.

Eddig van. Rövid és félhivatalos hir. A maga szárazságában is hatás-keltésre számító s a maga szürkeségében is egész darab kortörténet a mai Magyarországról. A tisztviselőnek, — mondja Kossuth Ferenc, — tilos külön díjazást elfogadni olyan szolgálatokért, amelyeket magánosok érdekében, de közhivatalnoki minőségben végzett. Ez természetes dolog, ehhez nem kell magyarázat sem, ezt maguk a tisztviselők is kitünően tudják, ha tudni akarják.

Az embernek azonban első pillanatra eszébe ötlük a kérdés: „vajon miért dominálta az állami tisztviselők *szolgálati beosztását* a borraivaló rendszer?” Talán azért, mert azon a helyen, ahol ezt a beosztást intézik, az intézők maguk is belátták, hogy a hivatalnok mai díjazása hihetetlenül silány? Talán azért, mert ott is tudták, hogy minden fizetésrendezés mellett sem biztosít nyugodt megélhetést a vagyontalan tisztviselőknél az állam?

Valószínűleg ezért. A magándíjazás, amelyet egyszerűen borraivalónak keresztel a kereskedelemügyi miniszter, ma, — sajnos, — szükséges rossz. Olyan szükséges rossz, amelyet nem volna szabad eltüntetni, mert hiszen aki szolgálatait díjaztatni *akarja*, az minden tiltó rendelet ellenére díjaztatja is. Legfeljebb titokban teszi. Pedig, ha nyíltan megtehetné, akkor a korrupciónak feleakkora tere sem nyílnék, mint a titkos díjazás mellett.

Nem tiltó rendelet kell ide. Nem ér az semmit. Vagy tisztességes megélhetést kell nyújtani a tisztviselőnek, vagy meg kell engedni neki, hogy nyíltan díjaztassa olyan magánszolgálatait, amelyek nem erkölcsstelenek. Mert ha ezt betiltják: a korrupció akkor fog csak igazán felburjánzani. És ha éppen korrupcióról van szó: inkább nyílt korrupciót, mint titkosat!

— **Wekerle Sándor dr. Budapest.** Budapestről jelentik, hogy *Wekerle Sándor dr.* miniszterelnök ma megszakította dánosi nyaralását és Budapestre utazott.

— **A bolgár fejedelem** Ischben *Ischl* ből táviratozzák: Ő felsége ma délelőtt Ferdinánd bolgár fejedelmet egy órai magánkihallgatáson fogadta. Nemsokára rá ő felsége meglátogatta a fejedelmet és körülbelül félóra hosszat időzött nála. $\frac{1}{2}$ órakor a császári villában családi ebéd volt, melyen Ferdinánd fejedelemin kívül Markov tábornok, Flischmann lovag magántitkár, Markov őrnagy, báró Hengelmüller nagykövet és báró Trautenberg követ nevével is résztvettek. A délelőtt folyamán a fejedelem Lipót bajor hercegnél és Izabella főhercegnénél leadta névjegyét. Később viszont Lipót és György bajor hercegek adták le névjegyüket a fejedelemnél. Délután 4 órakor a fejedelem Bécsbe utazott.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapestről táviratozzák: *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter, bár még egyre

gyengélkedik, ma már sokkal jobban érzi magát. Három napig sokat szenvedett, s állapota olyan aggasztó volt, hogy *Kossuth Lajos Tódort* is hazahívták. A miniszter öccse csütörtökig marad Herkulesfürdőn s azután visszautazik Olaszországba. *Kossuth Ferenc* állapotának javulása Herkulesfürdőn általános örömet keltett, elannyira, hogy a miniszternek tegnap szerenádót adtak. *Szterényi József* kereskedelmi államtitkár szombaton Herkulesfürdőre utazott s szombat délután és vasárnap délelőtt a halasztást nem tűrő ügyeket referálta el a miniszternek. *Szterényi József* tegnap éjjel visszautazott Budapestre.

— **Mária Valéria főhercegnőt meglópták.** *Wallsée*-ből táviratozzák: *Mária Valeria* főhercegnő *Wallsée*-i kastélyában az elmúlt héten nagy ékszerlopás történt. A tettet csak ma fogták el egy lakatossegéd személyében, aki az elmúlt héten javítási munkálatokat végzett a kastélyban. A lakatossegéd egy őrizetlen pillanatban *feltörte az egyik szekrényt* s ebből nagyértékű ékszereket lopott el. Az ékszerek között volt egy aranylánc is, amelyet boldogult *Erzsébet* királyné ajándékozott leányának, *Mária Valériának*.

— **Megőrült kamarás.** Budapestről táviratozzák: *Ifj. Losonczy Károly* cs. és kir. kamarás, huszárhadnagy a napokban piromániába esett és *Bábolnán négy házat felgyújtott.* A gynyjogató katonatisztet elfogták, mire dühöngeni kezdett, majd öngyilkosságot akart elkövetni. Ebben azonban megakadályozták, s ma Budapestre szállították, ahol a *Lipótmezei* őrlétek házában helyezték el.

— **Mezőhegyes parcellázása.** *Schaller József dr.* nagylaki ügyvéd *Csanádvármegye* mai törvényhatósági bizottsági közgyűlésén indítványt terjesztett be, hogy írjon fel a vármegye *Mezőhegyes* egyrészenek parcellázása iránt a kormányhoz. Az indítványozó elmondja, hogy hasznot úgy sem hoz a mintagazdaság s e célra elég kisebb terület is, míg a felszabaduló földre nagy szüksége van a népnek. A törvényhatóság tíz tagu bizottságot küldött ki, amely előbb majd letárgyalja, hogy mint volna keresztülvihető a parcellázás s azután javaslatot terjeszt a törvényhatóság elé.

— **Házasság.** *Márta Sándor dr.* lippai ügyvéd szombaton kötött házasságot özvegy *dr. Lázár György* nével, néh. *Lázár György dr.* volt aradi ügyvéd özvegyével.

— **Nagy vasuti katasztrófa.** Angersből táviratozzák: Egy *Portiersbe* elindult vonat mozdonya a *Pontodece* mellett lévő hidon kisiklott és a szerkocsival, egy teherkocsival és egy III. osztályu személykocsival a *Loirebe* zuhant. 13 ember meghalt, 40 még nem került elő.

— **A hirdetési oszlopok ellen.** Amióta a város forgalmasabb utcáin és terein felállították a szürkére festett hirdetési oszlopokat, alig mulik el nap, hogy a tanácshoz ne érkeznek felszólamlás a hirdetési oszlopok elhelyezése ellen. Nemrégiben a kereskedők adtak be érvást a tanácshoz s ebben elmondták, hogy a nagyterjedelmű oszlopok valósággal eltakarják az üzletük bejáratát és a kirakatot. A tanács a felszólamlásokat nem vette figyelembe, azzal az indokolással, hogy a mérnöki hivatal és kapitányi hivatal előzőleg megvizsgálta az oszlopok helyeit. Ma ismét két óvás érkezett a tanácshoz. Az egyiket a *Szent Pál-utcai* kereskedők nyújtották be, a másikat pedig a *Ro senblüch H. és Társa* cég. A divatáru-üzlet előtt ugyanis szintén fel akarnak állítani egy hirdetési oszlopot, még pedig úgy, hogy a gyalogjáró aszfaltból félkör alakban egy részt ki-

hasítanak és ebbe az üresedésbe helyezik el az oszlopot. Ezt az elhelyezést azért választották, mert a kocsiuton a lóvasúti közlekedés miatt nincsen hely az oszlop számára. Az oszlopnak tervezett elhelyezésével azonban a divatáru üzlet bejárata, majdnem egészen el lesz takarva. A cég tiltakozott az oszlopnak felállítására ellen és arra kérte a tanácsot, intézkedjék, hogy a hirdetési oszlop máshová kerüljön.

— **A vízvezetési üzemszabályzat.** A város jogügyi bizottsága ma délután *Varjassy Lajos* elnöklésével ülést tartott, amelyen a vízvezetési üzemszabályzatot tárgyalta. A szabályzat szerint a várostól külön álló szervezetben több állás kreálása válik szükségessé. A szabályzat, amelyet *Lócs Rezső* gazdasági tanácsnok alkotott, a következő állásokat határozza meg: üzemszabályzat igazgató, kereskedelmi irodafőnök, művezető, pénztáros, gyakornok, raktárnok, pénzeszedő, szolga, gépész, segédgépész, két fűtő. Az üzemszabályzatot, irodafőnököt és pénztárosát a törvényhatósági bizottság választja meg. A többi tisztviselőt az üzemszabályzat igazgató előterjesztésére a polgármester nevezi ki. A szabályzatot az e havi közgyűlés elé terjesztik.

— **Ferdinánd bolgár fejedelem** — ezredtulajdonos. *Bécs* ből táviratozzák: Ő felsége *Ferdinánd* bolgár fejedelemnek a mai kihallgatása alkalmával a cs. és kir. 11-ik huszárezred tulajdonát adományozta.

— **A dánosi rablói kosság.** A dánosi rablói kosság homályba vesző számainak kibogozása érdekében a nyomozat minden lehető megtesz. A nyomozat legújabb momentumai az, hogy *Aczél Nándor* vizsgálóbíró ma hajnalban felhozatta a fogházból mind a tízenhét cigányt, akiket a rablói kosságban való részvétel gyanúja terhel és tudtukra adta, hogy valameynyiüket elviszi Dánosra, ahol helyszíni szemlét akar tartani. E határozat után a cigányokat egy csomó rendőr és csendőr vette körül és erős fedezet mellett, láncra verve elkísérte őket a keleti pályaudvarhoz, majd a vonaton egészen Irsáig. A vizsgálóbíróval kiment *Gál Endre dr. kir. ügyész* a pestvidéki ügyészség vezetője is. Hogy a tömeges kirándulásnak mi a közvetlen célja, azt a törvényszéken vagy nem tudják, vagy a nyomozat érdekében titokban óhajtják tartani.

— **Automobil-szerencsétlenség.** Ma délelőtt *Glogovác*on végzetes baleset történt. Egy teljes sebességgel vágató automobil összeütközött egy szénával megrakott parasztszekerrel, amelyen egy áldott állapotban lévő asszony ült. Az összeütközés következtében a szekér fölfordult s a tetején ülő asszony oly szerencsétlenül zuhant az országútra, hogy súlyos belső zúzódásokat szenvedett. A szerencsétlenül járt asszonyt bevitték a községbe, ahol most a *halállal vívódik.* A *glogováci* előljáróság telefonon értesítette az aradi rendőrséget és megkezdte, hogy az automobilban ülőket, amennyiben Aradra érkeztek, vonja felelősségre. *Kovács Antal* ügyeletes rendőrhadnagy megindította a nyomozást, amely azonban nem vezetett eredményre, mert valószínű, hogy az automobil nem állapodott meg Aradon.

— **A Maros szabályozása.** *Déváról* táviratozzák: *Marosillye* község *Finna János* főszolgabíró indítványára és közbenjárására még a múlt évben kérvényt nyújtott be a törvényhozáshoz és a földmívelésügyi miniszterhez a *Maros* folyónak legalább *Marosillyéig* leendő szabályozása és hajózhatóvá tétele tárgyában. Mint biztos forrásból értesülünk, ez a kérdés nemsokára megvitatásra kerül a földmívelésügyi miniszteriumban az 1908. évi szabályozási munkálatokra vonatkozó előterjesztés kapcsán.

— **Játékbank Balaton-Füreden.** Budapestről táviratozzák: Egy francia társaság két millió frankért megvette a balaton-füredi fürdővállalatot. A vételt hosszú alkudozások előzték meg. A francia társaságnak messzeható tervei vannak a kies balatoni fürdővel. Teljesen átalakítják, s a Balaton partján egy, a nizzaihoz hasonló kaszinó épületet is emelnek, amelyben *játékbankot létesítenek.* E tervnek semmi akadályja sincs, mert a kormány már megadta az engedélyt a játékbank létesítéséhez. Sőt, hogy az áldozatok minél könnyebben és gyorsabban jussanak Balaton-Füredre, a kormány kötelezettséget vállalt az iránt, hogy 1909. július 1-éig vasuti szárnyvonalat épít Balaton-Füredig.

— **Választás Csanádban.** Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága — mint makói tudósítónk táviratozza — ma délelőtt tartotta meg harmadik évnegyedes közgyűlését Návay Tamás főispán elnöklésével. A közgyűlés — melyen legnagyobb részt községi ügyek szerepeltek, — választással kezdődött. A központi járási főszolgabírói állás volt üresedésben Farkas Mór nyugdíjaztatása folytán. Egy pályázó jelentkezett, *Thaisz Géza* h. főszolgabíró, akit aztán egyhangulag meg is választottak. Első osztályú szolgabíróvá lépett elő a választás folytán *Glatz Béla* dr. míg szolgabíróvá *Urkanics Kálmán* aljegyzőt választották meg.

— **Megfulladt festő.** Mortreuxból táviratozzák: Ma a genfi tóban Clarence közelében egy Kaufmann nevű 22 éves osztrák festő fürdés közben a vízbe fullt.

— **Véres kardpárbaj.** A temesvári Délvidéki Kaszinó nagytermében tegnap reggel hét órakor rendkívül súlyos feltételek mellett véres kimenetelű kardpárbaj folyt le. *Coste Gyula* dr. és *Lukics György* dr. karánsebesi ügyvédek állottak szemközt egymással. Az ellenfelek a minap hevesen összeszólkodtak és Coste tetteleg is inzultálta Lukics dr.-t, aki erre provokáltatta Coste-t. A segédek harcképtelenségig menő kardpárbajban állapotok meg, mely ma reggel folyt le a Délv. Kaszinóban. A felek ötször csaptak össze rendkívül hevesen. Az ötödik összecsapásnál Lukics kardja félreütötte a Coste dr.-t, akinek jobb felső karján hosszú mély sebet ejtett. A segédek erre konstatálták a harcképtelenséget és a párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki.

— **Ehunyt levéltáros.** *Horváth Jánost*, Csanádvármegye levéltárosát, ma reggel a háza folyosóján halva találták. A házban csak a feleségével lakott, aki tegnap este korán lefeküdt, Horváth pedig még sétálgatott. Eközben összeesett s anélkül, hogy valaki segített volna rajta, vagy csak észrevette volna is: meghalt. A mai vizsgálat megállapította, hogy szívszélhűdés ölte meg. A hirtelen halállal kimúlt levéltáros annak előtte gör. kath. segédlelkész volt Makón, de mert a nagyváradi püspök nem őt, hanem Juhász Györgyöt nevezte ki makói plébánossá, otthagya a segédlelkézi állást a gör. kath. vallással együtt s áttért a református hitre. A Cseresnyés éra idején ő is installált s a hivatalos lapot is szerkesztette. Emiatt fegyelmi folyt ellene, amely azonban a halálesettel befejezést nyert.

— **Tolvaj péksegéd.** *Berzovai* tudósítónk jelent: *Ebelán* Ferenc radnai pékmester a mai heti vásárra *Hangai* József nevű segédjét küldte ki süteménnyel. Hangai a süteményt negyven koronáért el is adta, de a pénzzel nem tért vissza Radnára, hanem az este hét órakor induló vonattal Erdély felé szökött, az üres süteményes kosarakat pedig a berzovai vasúti váróteremben hagyta. Ebelán, mikor látta, hogy segédje a rendes időben nem tér haza, feljelentést tett a csendőrségnél, amely a tolvaj segéd kézrekerítése iránt megtette a szükséges intézkedést. Hangai rablásért már elítélve volt és

csak nem régen került ki az aradi törvényszék fogházából, a hol hat hónapot töltött.

— **Szerencsétlenség a gyorsvonaton.** Az orsovai 704-es számú gyorsvonatot tegnap délután 2 óra 25 perckor Püis és Albertürsa között baleset érte. Szemben jött vele a másik vágányon egy talpfákkal megrakott tehervonat, amelynek rakománya oly szerencsétlenül volt elhelyezve, hogy átért a másik vágányra. A gyorsvonat nekiment a talpfáknak. *Nagy Lajos* fűtő leesett a vonatról, bordatörést szenvedett és kariát is eltörte. Több kocsi ablaka betört, a kocsik egy része megrongálódott. A súlyosan sérült *Nagy Lajost*, miután orvos nem volt a vonaton, a háőzocsiban helyezték el és *Gervas* máv. főfelügyelő, aki a vonaton volt, az első segítségben akarta részesíteni, de a mentőszekrényt csaknem teljesen hasznavehetetlen állapotban találta. Budapesten a mentők várták a vonatot és *Nagy Lajost* a kórházba szállították.

— **Megszökött főhadnagy.** A nagyváradi háziezrednek kinos szenzációja volt néhány hét előtt egy főhadnagy eltűnése. *Pengel* János főhadnagy szabadságra ment, de engedély nélkül tovább maradt és ekkor derült ki a bűnei. Több nagyváradi kereskedő ugyanis feljelentette hitelezési csalás miatt a főhadnagyot, aki ellen a katonai hatóság a rendőrség útján körözött levelet adott ki. A szökevény tisztet el is fogták Budapesten és lekísérték Nagyváradra, a hol a vár börtönében vizsgálati fogságba helyezték. *Pengel* János főhadnagy fölött e héten itélkezik a hadbíróóság. Katonai körökben bizonyosra veszik, hogy a főhadnagyot megfosztják tiszti rangjától, mivel többrendbeli súlyos vádat emeltek ellene. A lefokozás mellett fogság is vár a rossz utra lépett katonatisztre.

— **Halálozás.** *Somogyi* István, nyugalmazott Máv. főmozdonyvezető, ma éjjel egy órakor 63 éves korában elhunyt. Temetése 6-ikán délután 4 órakor megy végbe a Sarló utca 43-ik számú gyászszobából. *Somogyi* István nemrégiben református templomnak egy 2500 korona értékű harangot ajándékozott. Az elhunytat özvegyén kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

— **Turista halál.** Grindelwaldból táviratozzák: Tegnap egy *Töplitz* nevű varsói nő, aki férjével kirándulást tett a Wetterhorn-hegyre, a Glücksteinről való leszálláskor Zybachplatte és Lorykunyó között lezuhant és halálát lelte. A holttestet Grindelwaldba szállították.

— **Ádám, a virágkedvelő.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az éjszaka a Kemniczer-utcának furcsa kis idillje volt. Egy virágáros asszony ment éppen az utcán végig, amikor szembe jött vele egy teljesen pőrre vetkezett férfi. Az asszony megijedt az ádámkosztümös uról, akinek se fügefalevél, de még egy karikagyűrű sem takarta a testét.

— **Adjon virágot, adja a legszebbet** — szölt a mezitelen ember.

— **Dehogy adhatok virágot, hiszen nem fizetheti ki.**

Az egészen hiányos öltözetű ur mégis alkudozott a virágra és amikor az asszony nem akarta sehogyse eladni a virágját, elkapta tőle az egész kosarat és futott végig a Kemniczer-utcán Persze az asszony szaladt a mezitelen ember után és futottak utána azok is, akik látták a mezitelen Adonist. — Végre egy rendőr fogta el a jó embert, akit a VI. kerületi kapitányságra vittek. Innen a főkapitányságra hozták, ahol az elmebeli állapotát megvizsgálták. Konstatálták, hogy nincs semmi elmebaja. Csak nagyon sokat nézett a pohár fenekére. A rendőrség a személyazonosságát nem tudta megállapítani.

— **Tolvaj szerkesztő.** Megírtuk, hogy *Szabó* Lujza aradi mosónő „szerkesztő”-nek adta ki

magát, a vidéken több lopást követett el s egy lopott gyűrűt Vass Andrásnak, a borossebesi főszolgabíró kocsisának adott. *Bolyos* József borossebesi főszolgabíró annak közlésére kergette fel, hogy neki ilyen nevű kocsisa nincsen s így valószínűleg más főszolgabíró kocsisa kaphatta *Szabó* Lujzától a gyűrűt.

— **Rejtélyes revolverlövés.** Budapesti tudósítónk táviratozza: *Dietrich* József mérnök és a felesége az Utász utca 9. számú házban lévő lakásukon tegnap vacsoránál ültek, amikor a közelben revolverlövés dördült el, a következő pillanatban az ablak üvege csörömpölve törött össze és a golyó közvetlen *Dietrichné* feje mellett furódott a falba. A mérnök kiugrott az utcára, de ott senkit sem talált. Szölt a rendőrnök, a rendőrség megállapította, hogy a golyót a szomszédos Utász utca 8. számú ház tűzfalának padlásnyílásából lötték ki 12 mm-teres revolverből. A mérnök megnevezte, hogy kire gyanakszik. Azt hiszi, hogy a lövés boszüműve volt.

— **Gazdasági cselédek jutalmazása.** A földművelésügyi minisztérium által Arad város törvényhatósági területén szolgáló jóra való gazdasági cselédek és munkások jutalmazása céljából engedélyezett 100—100 korona jutalomdíjat és elismerő oklevelet a gazdasági egyesület javaslata folytán a város törvényhatósága ez évben *Jaczkó* György gazdasági cselédnek és *Csordás* János gazdasági munkásnak ítélte oda, akik ezen minőségükben már évek hosszú sora óta szolgálnak egy ugyanazon gazdánál. Ezen jutalomdíjaknak ünnepélyes kiosztása az aradgái kapitányság hivatalos helyiségében vasárnap ment végbe, amidőn a földművelésügyi miniszter nevében *Rámer* István gáji rendőrkapitány buzgó szavak kíséretében adta át a jutalomdíjakat a megjutalmazottaknak. A jutalomdíjak kiosztásánál a gazdasági egyesület képviselőjében *Kemény* Szilárd titkár vett részt.

— **Ongyilkos tanító.** *Kiskunmajsáról* jelentik: A községi tanítótestület legkiválóbb tagja, *Farkas* Imre közégi tanító pénteken reggel revolverrel szívenlőtte magát. Pár órai szenvedés után édes anyja karjai között meghalt, acélküli, hogy eszméltre tért volna. *Farkas* Imre hosszabb idő óta buskomor volt és már több ízben kísérelt meg öngyilkosságot. Levelet nem hagyott hátra. A szerencsétlen véget ért tanítót szülői és testvérei s kiterjedt rokonsága és úgy a majsai, mint a környékbeli lakosság mélyen gyászolja. Szombaton délután temették el óriási közönség részvétele mellett. A szomorú véget ért tanító egy majsai helyi lapot is szerkesztett, amelynek még vasárnapi számát összeállította, de annak megjelenését már nem érte meg. *Farkas* 27 éves volt.

— **Gyorgyevics Mita a Vadászúrtben** Kovács és Novotny jöhrü sörcsarnokában, a pompás kert-helyiséggel kibővített *Vadászúrtben* augusztus 7-étől fogva *Gyorgyevics* Mita, a kitűnő temesvári cigányprímás fog egész zenekarával hangversenyezni.

— **Ongyilkos asszony.** *Burasán* Száva mikalakai lakos a múlt heten két napig ver a feleségét. Az asszonyt férje brutalitása annyira elkésértette, hogy tegnap felakasztotta magát. Ongyilkossági szándéka, azonban nem sikerült, mert még idejében észrevették és megmentették.

— **Fertőtelenítő tanfolyam.** *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter szeptember hó elsejétől kezdve egy hónapig tartó ingyenes fertőtelenítő tanfolyamot létesít, amelyen három korona napi segélyvel a városok kiküldött közegeit kioktatják. A belügyminiszter ma leiratot intézett Aradvárosához s ebben felhívta figyelmét a tanfolyamra. Együttal felhívta a várost, hogy a tisztí főorvos előterjesztése alapján küldjön föl néhány közeget az ingyenes tanfolyam hallgatására.

— **Csak jó áru kapható** *Hegedüs* Gyula kefe, pipera, illatszert s fodráskellékek kereskedésében, Aradon, *Andrássy* tér 15. Nagy választék valódi angol teniszverők, teniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— **Rovarpor,** bolhák, legyek, polcok, svábok ellen leghatásosabb *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 5

Kínálat és vételkedv korlátolt, allg tartott árak.
Az árak 50 alkalmasat számítva.

	Dél zariát	5 óra zariát
Buza októberre	11.49 - 1.50	11.41 - 11.42
Zab októberre	8.19 8.20	8.10 8.11
Rosa októberre	8.89 8.90	8.88 - 8.89
Tengeri 1908 májusra	6.57 6.58	6.57 - 6.58

Zárul 5 órakor.

Osztrák hiteltörvény	649.30
Magyar hiteltörvény	750.25

Minden külön értesítés helyett.

POLLÁK HAJNALKA,

PICHLER SÁNDOR,

JEGYESEK.

1899

IDEGENEK ARADON

— Augusztus 5. —

Központi szálloda. Weisz Mór gyárigazgató Békésgyula. — Hevessy Vilmos mérnök Budapest. — Eichner Sándor kereskedő Budapest. — Lonovits Gyula birtokos Makó. — Mamusits Mihály plébános Alváca. — Philöp Gyula birtokos Nagypécel. — Dalulay Béla ügyvédjelölt Makó. — Wágner Adolf pénztárnok Magyarpécska. — Berkovits Herman kereskedő Bród. — Weisz Ármin kereskedő Budapest. — Stregler Gyula kereskedő Budapest. — Welltsein Gyula kir. jbiró Budapest. — Manheimer József kereskedő Budapest. — Beksa Lajos rendőrkapitány Szeged. — Spiegl Ignác borkereskedő Keresztur. — Stemmetz Jakab kereskedő Detta. — Beer Jenő kereskedő Budapest. — Tarács Jenő kereskedő Budapest. — Kolbau Zsigmond kereskedő Budapest. — Bak Jakabné Budapest. — Poioskay József mérnök Lugos.

Fehér Kereszt-szálloda. Pastély Ivan Páris. — Humeau René francia tanár Páris. — Humagert Béla Győr. — Tomcsányi Belizar fogalmazó Arad. — Mocsay Károly főkönyvelő és leánya Hódmezővásárhely. — Herczka Pál hivatalnok Baja. — Raab Emil gyáros Szombathely. — Asztalos Béla igazgató és családja Szabadka. — Szilágyi Agoston igazgató Resica. — Zimányi Endre dr. és családja Temesváros. — Rosenfeld Miksa kereskedő Budapest. — Kerceó Illésné és leánya Szeged. — Klein Mór kereskedő Makó. — Forró Károly és neje Békésgyula. — Lissauer A. gyáros Grác. — Kövesi Soma kereskedő Budapest. — Sidov József gyáros Bécs. — Bíró Tivadar dr. és családja Kolozsvár. — Buczek Pál főfelügyelő Szeged. — Rátkay István intéző Nagyvárád. — Dittler Ferenc dr. orvos Nagyszombat. — Czédly György és családja Sarkad. — Faragó Kálmán Dicsőszentmárton. — Rónai Armin igazgató Szabadka. — Kobeser Károly kereskedő Déva. — Lavrinyecz György gazdálkodó Békéscsaba. — Po-

Néhány napig

maradék

elárusítás!

gány Frigyes hivatalnok Nagyenyed. — Sole Samu utazó Budapest. — Ferencz József utazó Budapest. — Dárszon Béla utazó Budapest. — Verner Antal utazó Budapest. — Stern Berthold utazó Bécs. — Szauer S. utazó Bécs. — Singer Ignác utazó Bécs. — Szemző Miksa utazó Szeged.

Vass-szálloda. Pap Emánuel magánzó Bukarest. — Mikula Vazul tanár. — Molcár Mihály levéltárnok Hódmezővásárhely. — Darabos S. kántor Hódmezővásárhely. — Hamel Lipót utazó Budapest. — Aradi Márton tisztviselő Szentanna. — Kornerits E. ügynök Temesvár. — Kolbusz Oszkár utazó Temesvár. — Weisz Mór utazó Budapest. — Schön Ignác utazó Budapest. — Klein Albert utazó Budapest. — Gelb Sándor utazó Budapest. — Kágli István utazó Bécs. — Gelberger József utazó Bécs.

Pannónia szálloda. Hossinu László lelkész. — Kolthai N. jegyző és neje Kisjenő. — Ribárovics Traján jegyző Kalocsa. — Harzu Nesztor kereskedő Budapest. — Gajerszky Géza vaskereskedő Esztergom. — Grops Agoston kereskedő Temesvár. — Weinberger Menyhért kereskedő Csermő. — Deutsch Mórné kereskedő Beél. — Paulovics György birtokos Tövisgyháza. — Beer Mihály járási számvevő Dicsőszentmárton. — Gutman Herman kereskedő Belényes. — Olajos Lőrinc kereskedő Brád.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Kaszab Géza.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa Dresden és Teschen a E., amely kitűnő szer fejkorpa ellen, valamint a hajlós előtti ösztülése és hajhullás ellen E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kör. üvegekben kapható a gyógyszertárakban, drogueriákban, illatszerekkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1048

Miske község előjáróságától.

841—1907.

Árlejtési hirdetmény.

Miske község előjárói ezennel köz hírré teszi, miszerint Aradmegye törvényhatósága 672—1907. számú határozattal jóváhagyta a község tulajdonát képező jegyzői lak javítását, illetve ujja építését 6366 kor. 48 fillér megállapított összegben; — ezen munkálatok biztosítására az árlejtés megtartására határidőül folyó évi augusztus hó 11-ik napjának d. e. 10 órája tűzetik ki.

A tervrajz, költségvetés és árlejtési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bárki által betekintethetők.

Aradmegye Miske, 1907. évi augusztus hó 5-én.

Kirilovics István,

jegyző.

Rácz János,

bíró.

Öltöny szöveteket

leszállított árban

772

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

NYILTTER.*

Üzv. Somogyi Istvánné szül. Mácsay Erzsébet a saját, úgy az alólirottak, valamint számos rokon, ismerős és jóbarátai nevében is mélyen megtört szívvel tudatja szeretett hitvestársa, illetve testvér, sógor, rokon és jóbarát

SOMOGYI ISTVÁN,

a m. kir. államvasutak nyug. főmozdonyvezetője stb.

1907. évi augusztus hó 5-én éjjeli 1 órakor, életének 68-ik és boldog házasságának 36-ik évében történt gyászos elbunyítást.

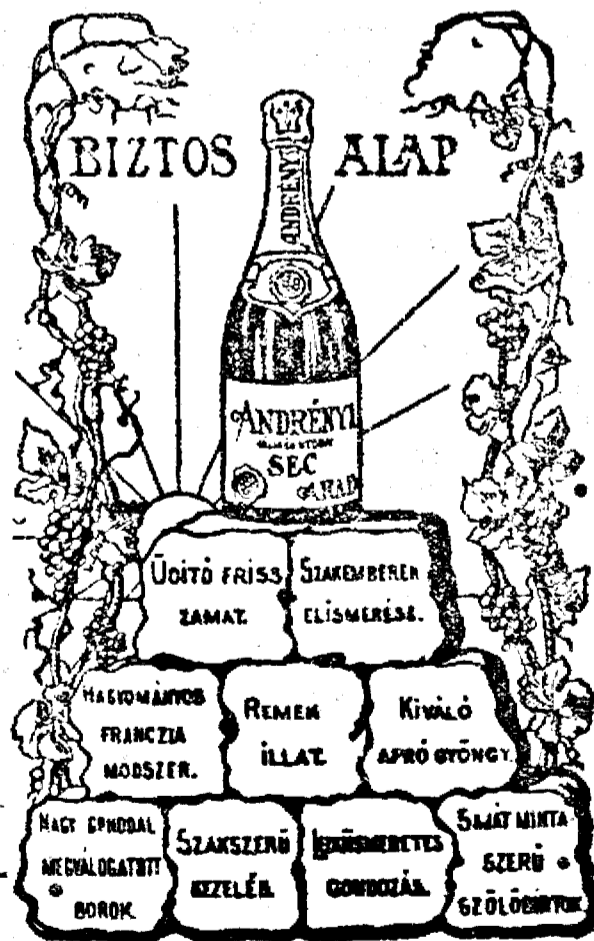
Az Iste ben boldogult földi maradványai augusztus hó 6-án d. u. 4 órakor fognak Sarló utca 43. számú saját házából a református egyház szertartásai szerint tartandó ima után a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Nyugodjék csendesen!

Arad, 1907 évi augusztus 5-én.

Üzv. Sinkó Gergelyné szül. Somogyi Rozália,	Sinkó Bálint és neje Salamon Mária,
Üzv. Bácsi Istvánné szül. Somogyi Erzsébet,	Czudar Jánosné szül. Sinkó Katalin,
testvérel.	Üzv. Sinkó Jakabné szül. Tóth Erzsébet,
Rekeczky János és neje szül. Mácsay Julianna,	Czudar János és neje Harmathy Mariska,
sógor és sógorónő.	Smurák Lajos és neje Czudar Piroška
Kiss István és neje szül. Megyesy Viktória,	unokatestvérel.
1897	Sinkó Pistike, keresztgyermek.

Csutak Károly és fia elő temetés-rendező intézete. Arad, Szabadságtér 20.

Patent gyermek harisnyák

női- és férfi harisnyák, keztyűk elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, feltétlen szabott, olcsó árak mellett Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. Vidéki megrendeléseket legpontosabban Intőztem el.

Női és férfi

Nap- és esőernyőket

az idény előrehaladottsága és a túlhalmozott raktár miatt rendkívüli mélyen leszállított árban árusítatnak

Nassan R.

cégnél 822

Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Ugyanott áthuzások és javítások

két óra alatt készülnek.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kérném a cegre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekélyt, lószerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házában. Butor-üzlet Arpad-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Ugyanott 2 szép jégsekélyt kapható. Kivánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Buzsáki gazdaságomból

augusztus 15-től kezdve

elsőrendű minőségű, tisztán kezelt

tej

kapható 24 fillér áron literenként házhoz szállítva.

Bejelentések a pontos cím megjelölése mellett intézendők:

Leopold Zsigmondhoz

ARADON. 1829

Városi s megyei telefon 509.

PÉNZ

a legolcsóbban és leggyorsabban

földre és városi házakra **amortisatióra** (tőketörlesztéssel)

Aradon a legegység és legismertebb közvetítő iroda

Szücs F. Vilmos

a nagy zebeni földhitelintézet kölcsön képviselőjénél

ARADON, Karolina-utca 8. sz. (saját ház)

a fiók posta mellett.

Elvállalok convertálásokat utólagos díj és költség megtérítés mellett.

„Házak és földek adás-vétel közvetítése.”

Ugyanitt megbízható üzletszerzők alkalmazást kaphatnak. 531

Több aradi házat olcsón és előnyös fizetési módokat mellett eladok.

Mesés szép lesz
minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keszettel és dissoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél: 83

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Koloman, Kossuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vajtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszeres áránál és Vajtek és Wolaz droguerájában.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormális lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

586

Wolf János.**Fogorvosi**

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házában

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENÓ

1572

fogorvos.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazotti

Borszivattyuk

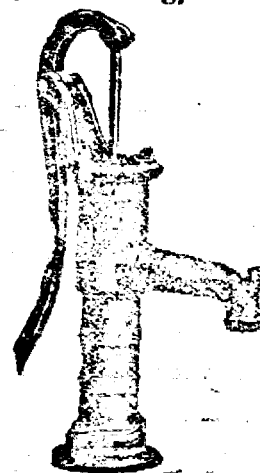
és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, bóják és egyéb tisztatlanságok szonnal továbbíthatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Selyő szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül

gummirozott, kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

n. királyi szabadalmazotti tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 290

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Van szerencsém úgy a helyi, mint a környékbeli gabonakereskedő cégek és a dadközönség b. figyelmét a cséplési idény közeledtével

1825

zsákkölcsön-intézetemre

felhívni.

Telefon 594.

A zsákok használati díját a legjutányosabb árbanszámítom. Raktáron tartok eladásra különböző minőségű és méretű zsákokat és ponyvákat.

Braun Miksa,

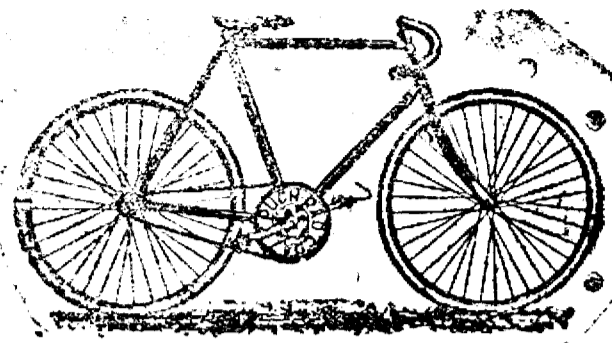
Boros Béni-tér 1. sz.

Kalmár József

kerékpárraktára

486

Arad, Salacz-utca 2. szám.

Uj és használt kerékpárok olcsó árért kedvező havi vagy heti részletekre kapható.

Nagy javító műhely.

22686 - 1907. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 51883/IX-2-1907. sz. leirata alapján közhírré tesszük, hogy a gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó évben szeptember hó 15-én két éves mé-

hészeti munkás tanfolyam nyitattik, amelyre folyó évi augusztus hó 15-ig nyújtandók be a pályázati kérvények.

A pályázni szándékozók az előirt feltételeket a városi levéltárban megtekinthetik.

Arad, 1907. évi augusztus hó 3-án.

A városi tanács.

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb 1900

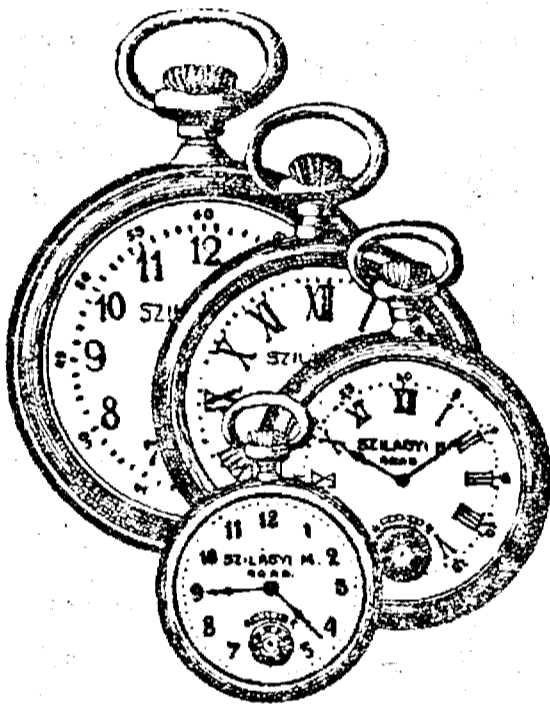
óra-javító műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

15293 - 1907. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Az aradi kir. jószágigazgatóság a Krassó Szörény megyében f. kvő Nevrinca községben építendő telepes házak előállításához szükséges téglá, vályog anyag elkészítésére nyilvános versenytárgyalást hirdet és pedig készítendő lesz:

630.000 darab téglá és

1,680.000 darab vályog.

Kiszámláltási ár ezrenként számítva a téglára 25 korona, a vályogra pedig 14 korona.

A zárt írásbeli versenytárgyalás Bálicz községben, a kincstári telepkezelő irodában 1907. évi augusztus hó 16. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő tartozik az ajánlott összeg 5%-ával, vagy a megfelelő letéti nyugtával ellátott, lepecsételt és 1 korona bélyegjegyes s a kellő felírásu írásbeli zárt ajánlatot benyújtani, — az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevőnek azon nyilatkozatát is, hogy ő a versenytárgyalási és szerződési feltételeket ösmeri, magát azoknak aláveti. Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatok a báliczi telepkezelőséghez küldendők 1907. év augusztus hó 16. án délelőtt 10 óráig.

A költségvetés és feltételek a báliczi telepkezelőségnél megtekinthetők.

Elkéselt, valamint utóajánlatok és táviratok figyelembe nem vétetnek.

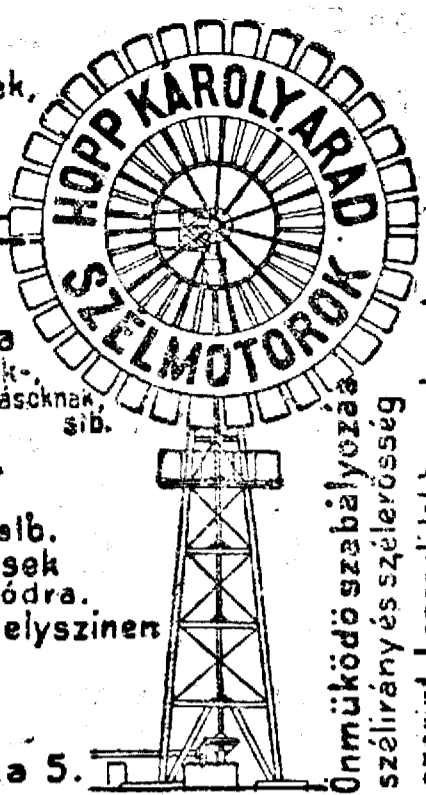
Aradon, 1907. évi augusztus hó 2-án. 1878

Magyar kir. Államjóságigazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Legolcsóbb üzemelő malmok, mezőgazdasági gépek, s.b. részére.

Kiszolgálás és javítás kívánására.

Költségnélküli vizellátása községek, gyártelepek, gazdaságok, mezői lakások, villák, vasúti állomásoknak, s.b.
Megöntözése kertek- és parkoknak.
Lecsapolása tavak- és téglagyáraknak, s.b.
Tervezés költségvetések minden alkalmazási módra.
Tervezetek kívánatra a helyszínen felvételnek.

Önműködő szabályozás szélirány és szél erősség szerint. Legszolidabb szerkezet, legmagasabb munkaképesség.

HOPP KÁROLY
műszaki-irodája,
ARAD, Széchenyi-utca 5.

Azon urral, ki
ezen lapra figyelmes-
tetett holnap d. u.
5-6 óra közt talál-
kozhatom a Forray-
utca Nádasdy-palotá-
ban levő **Zinner**
Vilmos mű órás
és ékszerész kirakata
előtt.

Férjhez mennék
azon urhoz, a ki ar-
ról biztosít, hogy a
karika gyűrűt **Zin-
ner Vilmos** ék-
szerésznél veszi meg,
ahol jól és olcsón le-
het vásárolni.

851

Hálás leszek
azon nemesszívű
hölgynek ki, hogy a
hivatalból el ne kés-
sek megveszél azon
szép és olcsó zsebórát,
a melyet **Zinner**
Vilmos mű órás
Forray-utcai kirakata-
ba láttam.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle
Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A **Földes-féle MARGIT-CREME** gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fal

Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léczekkel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

17409—1907. szám.

Ajánlati versenytárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jószágigazgatóság pályázatot hirdet Zichfalva községben a róm. kath. lelkészlak helyreállítási munkálatainak végrehajtására.

Kikiáltási ár 13618 kor. 92 fillér, mely összegben kívül a hitközség a munkálathoz szükséges kézi és írás napszámokat is ki fogja szolgáltatni.

A zárt írásbeli versenytárgyalás Temesvárott a kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi augusztus hó 21. napján délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Ajánlattevő tartozik az ajánlati összeg 5%-ával terhelt, vagy a megfelelő letéti nyugtával felszerelt lepecsételt bélyegjegyes s a kellő felirással ellátott írásbeli zárt ajánlatot benyújtani; az ajánlatnak tartalmaznia kell ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy ő a helyi viszonyokat, az árletési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel is világosan kiirandó.

Ajánlatok a temesvári m. kir. ispánságnál 1907. évi augusztus hó 20. napján délelőtt 10 óráig nyújthatók be, a hol a vázrajz, költségvetés és feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Elkészett utóajánlatok vagy táviratok figyelembe nem vétetnek.

Aradon, 1907. évi augusztus hó 3 án.

1891

Magyar kir. Államjóságigazgatóság.

(Utánpótlás nem díjaztatik.)

Nyári Színház.

Ma és mindennap

nagy előadás

este fél 8 és 9 órakor.

Feltűnést keltő ujdonságok!

Csakis elsőrendű mutatványok!

Aradi Edison villanyszínház

mozgóténykép vállalat

a Nyári Szinkörben.

Naponta változatos műsor.

A képek előadása zenekíséret mellett történik.

Olcsó helyárák

10, 20, 30 kr.

APRÓ HIRDETESEK.

Aki nek

Ismeretség híján

háztartásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindeneket vétel vagy bérbevitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értekezni, ha az"ARADI KÖZLÖNY"
kis hirdetési

rovatát használja.

Egy magányos házban

Lipót-utca 10/a. alatt két szoba,
konyha, előszoba, veranda, vízve-
zeték, nagy kert november 1-jére
kiadó. Bővebbet özv. Gömör József
szőlőjében Kovaszinc. 1862

Igen jó forgalmu

szatócs és korcsmahe-
lyiség jogokkal és be-
rendezéssel szeptember
elsőtől átadó. Bővebbet
Forray-utca, Szegfü ró-
fös-üzlet. 1873

Telek eladó

egy teljesen kiépített utcában. Bő-
vebbet a kiadóhivatalban.

Teleki-utca 22. számú házban

egy négy szobás uri lakás minden
hozzátartozóval, vízvezeték beve-
zetve, folyó évi november hó 1-ére
kiadó. Értekezhetni lehet Ravasz
Imre fényképész, háztulajdonosnál,
Andrássy-tér 14-15. sz. (Herman-
palota.) 8891Kiadóhivatalunkban nagyobb
mennyiségű

film (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Szép szőlőkert

Gyórokon a községben, legszebb
kilátásos helyen, eladó. Motorvasut
megállóhely. Értekezhetni Vojtek
Alajosnál Aradon. 1615

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat,
jobb folyóiratokat és hangjegyeket
legmagasabb áron. — Kerpel
Izsa könyv- és papírkereskedése
és kölcsönkönyvtára, Aradon. 356

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15.
szám alatt.2 jó karban levő kerti
pad megvételre keres-
tetik.

Lakás kiadó!

Tökölly-tér 6. számú házban egy 4
szobás I. em. és egy 3 szobás föld-
szinti lakás f. év november 1-re
kiadó. Bővebbet Frick József épí-
tésznel vagy ugyanott a házmest-
ternél. 1898

Veszünk könyvtárakat

egyes könyveket, Lexikonokat, jogi,
szépirodalmi és egyéb munkákat leg-
magasabb áron Ingusz I. és
Fia könyvkereskedésében Arad. 861

Szeptember 1-ejére

keresek lehetőleg a belváros köz-
lében egy csinosan butorozott vi-
lágos szobát. Ajánlatokat szoba
jeligével a kiadóhivatalba kérek.

Boros Beni-téren

egy 4 szobás erkélyes lakás
november 1-re kiadó. Nemes Géza.
1854

722—1907. szám. 1906. V. 3371/7.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó
az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a
értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy az aradi kir. járásbíró-
ság 1906. V. 3371/7. számú végzése ál-
tal Schneider Iván végrehajtó ja-
vára, Niga János ellen 100 kor-
tőke és járulékaik erejéig elrendelt
kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróilag le- és felülfoglalt és 2503
koronára becsült butorokból álló
ingóságok nyilvános árverés útján
eladatnak.Mely árverésnek a helyszínén,
vagyis Aradon, Wesselényi-utca 53.
sz. alatt leendő eszközésére 1907.
augusztus hó 8-ik napjának délután
3¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ah-
hoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg: hogy
az érintett ingóságok ezen árveré-
sen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a
értelmében a legtöbbet ígérőnek
becsáron alul is eladni fognak.Az elárverezendő ingóságok vé-
telára az 1881. évi LX. t.-cikk 108.
§-ában megállapított feltételek szer-
int lesz kifizetendő.Kelt Aradon, 1907. évi július
hó 23. napján.Török Dénes,
bírói végrehajtó.

1892

Telefon sz. 807. Telefon sz. 807.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon

raktárát. 1002

„Singer”, „Original Viktoria”,
„Central Bobbin varrógépek ca-
— ládi használatra és ipari célokra.„Puch”, „Helical-Premier” és
„Préciosa” kerékpárok jutányosan
jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Csodásan és rögtön hat

lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egy-
szer megnedvesítjük a lábakat, ak-
kor kétszeri alkalmazás után telje-
sen és biztosan megszűnik a cipők,
illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 288

G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deák Ferenc-utca.

22981—1907. szám.

Hirdetmény.

Az 1907. évre érvényesül kive-
tett III. osztályú kereseti adó és
nyilvános számadásra kötelezett
vállalatok adójáról készített kive-
tési lajstromokat az általános jö-
vedelmi pótadóra való tekintettel
az 1883. évi XLIV. t.-c. 16. §-a
alapján 1907. augusztus 10. nap-
jától 8 napi közzemlére kitesz-
szük a városi adóügyi osztály 1.
számu helyiségében.Netaláni felszólamlások a ki-
tétel napját követő 15 nap alatt,
azok részéről pedig, kik első ízben
rovattak meg ezen adónemmel, az
adókönyvecskéjükbe történt be-
jegyzést követő 15 nap alatt ad-
hatók be a városi tanácsnál.

Arad, 1907. évi augusztus hó 2.

A városi tanács.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.

Cérna-vászon raktárunkat ajánljuk a n. é. közönség figyel-
mébe.Óriási készleteinket még a múlt évben szereztük be és így
utolérhetetlen olcsó áron adhatjuk.Schroll-féle chifonok, pamut vászon, kész női fehérnemű,
fehér asztalnemű és színes kávécsok, remek választék.Leány és fiú tanulóknak kész fehérnemű és a szükséges
kellékek.

Rosenblüh H. és Társa.

Váci és nagyenyedi fegyházban kötött harisnyák.